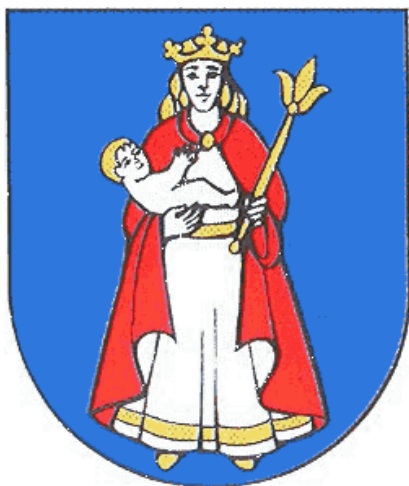




ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE
ŠOPORŇA
SPRÁVA
O HODNOTENÍ
ÚPD



SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE – ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ŠOPORŇA

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	16
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	19
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	19
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	16
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	39
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	49
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	52
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	61
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	62
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	63
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	69
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	69
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	69

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Šoporňa

2. Sídlo

Obecný úrad Šoporňa, 925 52 Šoporňa 1179

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Mgr. Adrián Macho, starosta obce

Obecný úrad Šoporňa

925 52 Šoporňa 1179

tel.: 031 / 787 4282

e-mail: starosta@soporna.sk

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Ing. arch. Karol Ďurenec

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ŠOPORŇA – KONCEPT

2. Územie

Kraj: Trnavský

Okres: Galanta

Obec: Šoporňa

Katastrálne územie: Šoporňa

3. Dotknuté obce

- Obec Dolná Streda, J. Majku 650, 925 63 Dolná Streda
- Obec Šintava, 925 51 Šintava 244
- Obec Pata, Hlohovecká 103, 925 53 Pata
- Obec Hájske, 951 33 Hájske 410
- Obec Horná Kráľová, Hlavná 17, 951 32 Horná Kráľová
- Obec Močenok, sv. Gorazda 626/82, 951 31 Močenok
- Obec Dlhá nad Váhom, 9270 5 Dlhá nad Váhom 225
- Obec Kráľová nad Váhom, 925 91 Kráľová nad Váhom 71
- Obec Kajal, 925 92 Kajal 20
- Obec Váhovce, 925 62 Váhovce 329

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Trnavský samosprávny kraj, Odbor územného plánovania a životného prostredia, Odbor dopravnej politiky, P.O.BOX 128, Starohájska 10, 917 01 Trnava
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Trnava, Odbor výstavby a bytovej politiky, Oddelenie územného plánovania, Kollárova 8, 917 02 Trnava

- Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Kollárova 8, 917 02 Trnava
- Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Vajanského 2, 917 01 Trnava
- Okresný úrad Trnava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Kollárova 8, 917 02 Trnava
- Okresný úrad Galanta, Pozemkový a lesný odbor, Ul. 29. augusta 10, 924 01 Galanta
- Okresný úrad Galanta, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nová Doba 1408/31, 924 36 Galanta
- Okresný úrad Galanta, Odbor krízového riadenia, Nová Doba 1408/31, 924 36 Galanta
- Okresný úrad Galanta, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Nová Doba 1408/31, 924 36 Galanta
- Krajský pamiatkový úrad Trnava, Cukrová 1, 917 01 Trnava
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Galante, Hodská 2352/62, 924 81 Galanta
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Galante, Parková 1607/10, 924 01 Galanta
- Obvodný banský úrad v Bratislave, Prievozská 30, 821 05 Bratislava
- Dopravný úrad, odbor letísk, oddelenie ochr. pásiem, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo v Šoporni

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie leží v značnej vzdialenosti od štátnych hraníc SR. Riešenie Územného plánu obce Šoporňa preto nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Väčšina navrhovaných rozvojových plôch bola prevzatá z doterajšieho územného plánu obce v znení zmien a doplnkov, v rámci ktorého bol pre ne už vydaný súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery podľa § 13 a 14 ods. 2 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. To sa týka rozvojových plôch č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23.

K novým záberom poľnohospodárskej pôdy, ktoré neboli zahrnuté v doterajšej ÚPD, dôjde len v rozvojových plochách č. 7, 9, 13.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce, ako aj zvyškové plochy v zastavanom území obce. V zastavanom území obce sú lokalizované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a prieluky. Ostatné rozvojové plochy sú lokalizované mimo zastavaného územia obce. Okrem rozvojových plôch č. 7, 9, 13 však tieto plochy boli zahrnuté už v doterajšej ÚPD.

Podľa druhu pozemku záberov ide v zastavanom území prevažne o záhrady, mimo zastavaného územia sa navrhujú hlavne zábery ornej pôdy. Rozvojové plochy č. 12, 17, 19, 20, 21 (časť), 23, ako aj niektoré prieluky (resp. ich časti), sú na pozemkoch vedených v KN ako ostatné plochy. Nedochádza tu preto k záberom poľnohospodárskej pôdy.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch návrhových etáp výstavby podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority a plochy s nižšou investičnou náročnosťou. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Lokality pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch“.

Uvažované zábery poľnohospodárskej pôdy sú diferencované podľa variantov. S rozvojovými plochami č. 11, 12, 13, 14, 15, 22, 23 sa počíta len vo variante B. Celkový záber poľnohospodárskej pôdy je vo variante A 97,0578 ha, vo variante B 128,3549 ha. Z

toho vo variante A nový záber predstavuje len 4,2880 ha. Zvyšok pripadá na lokality schválené v doterajšej ÚPD.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky. Najkvalitnejšie pôdy v danom katastrálnom území sú označené hrubým písmom.

Predpokladaný rozsah využívania lesných pozemkov na iné účely sa týka rozvojových plôch č. 10, 11 a 1 prieluky, s celkovou výmerou 1,5254 ha. Lesný porast je v podobe úzkeho pásu pozdĺž Šopornianskeho kanála lokalizovaný v zastavanom území, nepredstavuje preto porast vhodný pre hospodárske využitie. Rozvojové plochy č. 10 a 11 sú vhodné pre zástavbu aj z dôvodu, že ich využitím dôjde k žiaducemu doplneniu druhej strany zástavby a efektívnemu využitiu existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry. V územnom pláne obce Šoporňa sa ako kompenzácia záberov lesných pozemkov navrhujú väčšie plochy pre zalesnenie - v rámci pôvodného medzihrádzového priestoru a tiež medzi obytným územím a Šopornianskym kanálom.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo	K.ú.	Funkčné	Výmera	Predpokladaná výmera PP				Iná
Lok.		využitie	lokality	spolu	Z toho			inform.
			v ha	v ha	Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO	
1	Šoporňa	bývanie	4,7250	4,7250	0036002 /2. 0037002 /2. 0040001 /6.	0,2575 1,0760 3,3915	0,2575 1,0760 3,3915	schvál.
2	Šoporňa	bývanie	0,4645	0,4645	0036002 /2. 0037002 /2.	0,2008 0,2637	0,2008 0,2637	schvál.
3	Šoporňa	bývanie	0,8681	0,5244	0036002 /2.	0,5244	0,5244	schvál.
4	Šoporňa	bývanie	2,4470	2,4326	0002002 /2.	2,4326	2,4326	schvál.
5	Šoporňa	bývanie	4,6340	4,4600	0002002 /2.	4,4600	4,4600	schvál.
6	Šoporňa	bývanie	3,5050	3,4850	0002002 /2.	3,4850	3,4850	schvál.
7	Šoporňa	bývanie	1,2860	1,2860	0040001 /6.	1,2860	0	-
8	Šoporňa	bývanie	10,5500	10,2950	0040001 / 0002002 /2.	9,5080 0,7870	0	schvál.
9	Šoporňa	bývanie	1,3440	1,3440	0040001 /6. 0002002 /2.	0,0264 1,3176	0	-

Číslo	K.ú.	Funkčné	Výmera	Predpokladaná výmera PP				Iná
Lok.		využitie	lokality	spolu	Z toho			inform.
			v ha	v ha	Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO	
10	Šoporňa	bývanie	0,7990	0	-	-	-	lesný po-zemok
11	Šoporňa	bývanie	0,6449	0	-	-	-	lesný po-zemok len var. B
12	Šoporňa	bývanie	2,7590	0	-	-	-	nepoľn. pôda len var. B
13	Šoporňa	bývanie	1,2080	1,1543	0035001 /6. 0036005 /2.	1,1009 0,0534	-	len var. B
14	Šoporňa	bývanie	2,0350	2,0350	0036005 /2. 0035001 /6.	1,8794 0,1556	0	schvál. len var. B
15	Šoporňa	výroba	15,7550	15,7550	0040001 /6. 0035001 /6.	8,4070 7,3480	0	schvál. len var. B
16	Šoporňa	výroba	61,0310	58,2884	0035001 /6. 0037002 /2. 0040001 /6. 0019002 /1.	10,8265 15,6466 31,3653 0,4500	0	schvál.
17	Šoporňa	zeleň	0,4877	0	-	-	-	nepoľn. pôda
18	Šoporňa	rekre-ácia	1,4250	0,2300	0015042 /5.	0,2300	0	schvál. väčšina nepoľn. pôda
19	Šoporňa	rekre-ácia	4,8430	0	-	-	-	schvál. nepoľn. pôda
20	Šoporňa	rekre-ácia	3,8490	0	-	-	-	schvál. nepoľn. pôda
21	Šoporňa	rekre-ácia	11,9020	6,6570	0035001 /6. 0002002 /2.	0,8079 5,8491	-	schvál. nepoľn. pôda
22	Šoporňa	výroba	13,1610	12,3528	0040001 /6. 0035001 /6.	7,5320 4,8208	-	schvál. len var. B
23	Šoporňa	rekre-ácia	1,5770	0	-	-	-	schvál. nepoľn. pôda len var.

Číslo	K.ú.	Funkčné	Výmera	Predpokladaná výmera PP				Iná
Lok.		využitie	lokality	spolu	Z toho			inform.
			v ha	v ha	Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO	
								B
24	Šoporňa	výroba	1,6580	1,6580	0002002 /2. 0040001 /6.	0,4248 1,2332	-	-
Prielu- ky	Šoporňa	bývanie	1,2079	1,2079	0040001 /6. 0034005 /4. 0035001 /6. 0017002 /1. 0036002 /2. 0002002 /2.	0,2966 0,2882 0,2421 0,1656 0,0899 0,1255	0,2966 0 0 0,1656 0,0899 0,1255	schvál.
Prielu- ka	Šoporňa	bývanie	0,0815	0	-	-	-	lesný po- zemok
Spolu var. B				128,3549				
Spolu var. A				90,4008				
Z toho nový záber spolu				4,2880				

Vysvetlivky: VPS – verejnoprospešná stavba, ZÚO = zastavané územie obce, schvál. = schválené v doterajšej ÚPD

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

Obec Šoporňa má vybudovaný verejný vodovod pitnej vody s odberom zo skupinového vodovodu Jelka - Sereď - Galanta z rúr DN 300 mm. Do spotrebiska vedie prípojka z rúr DN 200 mm. Rozvodné potrubie v obci je z rúr PVC DN 100 mm a je v jednom tlakovom pásme. Odber pitnej vody je zabezpečený pre obyvateľov, aj jednotlivé objekty občianskej a technickej vybavenosti. Vodovodná sieť bola vybudovaná v roku 1985. V súčasnosti je na verejný vodovod napojených takmer 100% domácností a rekreačné zariadenie hotela. Vodovodná sieť v obci je vetvená do uličnej siete so zokruhovaním niektorých úsekov. Rozvodné potrubie v obci je vedené zväčša v krajniciach a zelených pásach. Na vodovodnú sieť sa napájajú vodovodné prípojky pre jednotlivé objekty.

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj budúcej potreby

vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody zvýši z 245 331 m³ na 267 311 m³ (vo variante A), resp. na 289 270 m³ (vo variante B) v roku 2035 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody - variant A	Návrh. potreba vody - variant B
Ročná potreba vody (m ³ /r)	245 331	267 311	289 270
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	7,779	8,476	9,173
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	12,447	13,562	14,676
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	22,405	24,412	26,417

3. Suroviny

Časť vodnej nádrže Kráľová predstavuje výhradné ložisko Šoporňa (č. 626) - štrkopiesky a piesky, s určeným chráneným ložiskovým územím a dobývacím priestorom. Ďalej sa v lokalite Štrkovec nachádzajú dve menšie ložiská nevyhradeného nerastu LNN č. 4698, 4788 štrkopiesky a piesky. Uvedené ložiská je potrebné v ďalšom riešení rešpektovať.

Celé riešené územie sa nachádza na ploche prieskumného územia (PÚ) Topoľčany určeného rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo dňa 11.12.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2018, na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu vyhradeného nerastu: horľavý zemný plyn v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu pre skupinu objednávateľov - spoločnosť NAFTA a.s. , Bratislava a Vermilion Slovakia Exploration s.r.o., Bratislava.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovinových zdrojov.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Riešeným územím (severovýchodne od zastavaného územia obce) prechádzajú ešte elektrické vedenia VVN 2x110 kV č. 8788 a 8789 a VVN 220 kV č. 279. Severnejšie je vedené elektrické vedenie ZVN 400 kV č. 425, ktoré však samotným katastrálnym územím Šoporňa neprechádza.

Nároky na zásobovanie elektrickou energiou sú zabezpečované z vonkajšieho vedenia VN 22 kV č. 237. Toto vedenie prechádza severovýchodne od obce a prepája Sereď, resp. Šintavu s rozvodňou Kráľová, smerom na Dvorníky a Trnavu, s prepojením na 22 kV vedenie č. 1031. Transformačné stanice okrem obytnej zástavby a občianskej vybavenosti zásobujú aj viaceré výrobné a prevádzkové areály. Nízkonapäťová sieť v obci je zásobovaná

prostredníctvom distribučných transformačných staníc. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám obytného územia a občianskej vybavenosti.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Navrhované riešenie počíta s výstavbou viacerých nových transformačných staníc TS-A, TS-B, TS-C, TS-D. Transformačná stanica TS-A s výkonom 630 kVA bude slúžiť pre zásobovanie navrhovaných rozvojových plôch č. 7, 8, 9. Transformačná stanica TS-B s bude slúžiť pre zásobovanie rozvojových plôch č. 13, 14 a 22, navrhovaných vo variante B. Transformačné stanice TS-C, TS-D budú slúžiť pre navrhované plochy výroby a skladov č. 15 a 16. Ďalej sa počíta so zvýšením výkonu existujúcich transformačných staníc TS1 a TS6 na 630 kVA, ktoré budú slúžiť aj pre napojenie nových rozvojových plôch v rámci existujúcej zástavby. V prípade transformačnej stanice TS1 sa navrhuje zrušenie príslušnej odbočky nadzemného elektrického vedenia VN a jeho nahradenie zemným káblom v trase navrhovanej komunikácie.

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pre rozšírenie výrobného územia a rekreačného územia je energetická bilancia len odhadovaná. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 1 923 kW - vo variante A a 2 855 kW vo variante B. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Variant	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	30 b.j.	A, B	95
2	5 b.j.	A, B	16
3	5 b.j.	A, B	16
4	16 b.j.	A, B	50
5	26 b.j.	A, B	82
6	24 b.j.	A, B	76
7	10 b.j.	A, B	32
8	80 b.j.	A, B	252
9	8 b.j.	A, B	25
10	5 b.j.	A, B	16
11	4 b.j.	B	13
12	32 b.j.	B	101
13	6 b.j.	B	19
14	13 b.j.	B	41
prieluky	36 b.j.	A, B	113
15	-	B	500
16	-	A, B	1000
18	-	A, B	30

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Variant	Požadovaný výkon Pp (kW)
19, 20, 21	-	A, B	80
22	82 b.j.	B	258
23	-	B	10
24	-	A, B	30
Spolu – variant B			2855
Spolu – variant A			1923

Zemný plyn

Obec Šoporňa je plynofikovaná. V obci je vybudovaná nízkotlaková (NTL) plynovodná sieť. Zdrojovým plynovodom pre zásobovanie obce Šoporňa je vysokotlakový plynovod DN 300 PN 25 Trnava – Šaľa. Odber zemného plynu pre domácnosti a občiansku vybavenosť zabezpečujú dve samostatne stojace, typizované skriňové regulačné stanice, každá o výkone 1 200 m³/hod. Spoločnosť Agricola, s.r.o. je zásobovaná plynom z vlastnej regulačnej stanice RS 800, pričom vývod NTL z regulačnej stanice je prepojený na NTL rozvod miestnej siete. Sekundárne rozvody NTL v obci sú z lineárneho polyetylénu (staršie NTL rozvody) a novšie z ocele. Miestna sieť vytvára podmienky pre 100 % plynifikáciu obce.

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou, kde sa navrhujú nové strednotlakové plynovody.

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 1. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je 594 125 m³/hod. vo variante A a 926 350 m³/hod. vo variante B.

Spotreba plynu bola vypočítaná pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou. V prípade potreby je možné zabezpečiť zásobovanie zemným plynom aj pre navrhované rozvojové plochy výroby a skladov. Ich nároky na spotrebu zemného plynu však bez znalosti konkrétnych investičných zámerov nie je možné odhadnúť, preto neboli zaradené do bilancií spotreby zemného plynu.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje (aspoň podielom 20%). V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

Rekapitulácia maximálneho prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Variant	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/rok)
1	30 b.j.	A, B	42	72750
2	5 b.j.	A, B	7	12125
3	5 b.j.	A, B	7	12125
4	16 b.j.	A, B	22,4	38800
5	26 b.j.	A, B	36,4	63050
6	24 b.j.	A, B	33,6	58200
7	10 b.j.	A, B	14	24250
8	80 b.j.	A, B	112	194000
9	8 b.j.	A, B	11,2	19400
10	5 b.j.	A, B	7	12125
11	4 b.j.	B	5,6	9700
12	32 b.j.	B	44,8	77600
13	6 b.j.	B	8,4	14550
14	13 b.j.	B	18,2	31525
prieluky	36 b.j.	A, B	50,4	87300
15	-	B		
16	-	A, B		
22	82 b.j.	B	114,8	198850
24	-	A, B		
Spolu – variant B			534,8	926350
Spolu – variant A			420	594125

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Obec Šoporňa má veľmi výhodnú polohu voči dôležitým dopravným koridorom. Leží priamo pri rýchlostnej ceste R1 (Trnava - Nitra, s pokračovaním do Zvolena a Banskej Bystrice). Rýchlostná cesta spája obec s najvýznamnejšími centrami západného Slovenska – mestami Trnava, Nitra, Bratislava.

V obci sa na rýchlostnú komunikáciu prostredníctvom mimoúrovňovej križovatky napája významná regionálna trasa – cesta II. triedy II/573 Sereď – Šaľa. Význam tejto cesty značne vzrástol po dobudovaní rýchlostnej cesty, pričom sa využíva ako najvýhodnejšia dopravná spojnice Bratislavy s juhozápadným Slovenskom – najmä mestami Šaľa, Nové Zámky a regiónom Dolného Pohronia. Rast intenzity dopravy dokumentuje porovnanie výsledkov Sčítania dopravy z roku 2000 - 2086 voz./deň s údajmi z roku 2015 – až 4394 voz./deň. Vzhľadom k skutočnosti, že cesta je vedená celým zastavaným územím obce Šoporňa v dĺžke asi 3,5 km, spôsobuje nadmerné zaťaženie obytného územia hlukom, prachom a škodlivými splodinami, navyše predstavuje zvýšené riziko dopravných kolízií, najmä s inými druhmi dopravy (chodci, cyklisti).

Charakter miestnej spojnice má cesta III. triedy III/1313, ktorá sa v strede obce napája na cestu II/573. Cesta spája obec Šoporňa s ďalšími obcami údolia - Pata, Pusté Sady, Zemianske Sady, Šalgočka a Dvorníky, kde sa napája na cestu II/507 do Hlohovca.

Železnica územím neprechádza, najbližšia železničná stanica je v Seredi (11 km) na tratiach č. 128 Galanta – Sereď – Leopoldov a Sereď – Trnava. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Bratislave. V území má potenciál rozvoja vodná doprava. Po dobudovaní vodného diela Kráľová je tok Váhu splavnený až po Sereď, no pre plavbu sa nevyužíva.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií

Prieťahy ciest II. a III. triedy zastavaným územím obce determinujú základnú komunikačnú kostru sídla ako zberné komunikácie funkčných tried B2 a B3. Na túto dopravnú kostru sa napájajú miestne komunikácie. Sieť miestnych komunikácií je dostatočne rozvinutá a vytvára vzájomne prepojenú sieť ulíc, sprístupňujúcu všetky časti zástavby. Miestne komunikácie sa zaraďujú do funkčných tried C1, C2, C3; niektoré kratšie vedľajšie úseky majú charakter upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Vytvárajú zokruhovanú uličnú sieť, len niektoré úseky sú riešené ako slepé komunikácie. Komunikácie v zastavanom území sú spevnené, niektoré však majú nevyhovujúcu kvalitu povrchu alebo nedostatočné šírkové parametre (líniové dopravné závady).

Nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, niektoré miestne komunikácie však majú nevyhovujúce technické parametre – narušený povrchový kryt alebo nevhodné šírkové usporiadanie.

Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 sa navrhujú dobudovať, resp. rekonštruovať v kategóriách MO(K) 7/30, MO(K) 6,5/30. Súčasne je potrebné odstrániť líniové, prípadne bodové dopravné závady. Ostatné komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované a rozšírené tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Pre dopravnú obsluhu nových rozvojových plôch, resp. plôch pre stavebné využitie je potrebné vybudovať nové miestne a upokojené komunikácie. Navrhuje sa vybudovanie siete miestnych komunikácií funkčnej triedy C3, kategórie MO 6,5/30 a upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Rozvojové plochy č. 3, 10, 11, 12, 13, 14, 24 a prieluky budú obsluhované z existujúcich miestnych komunikácií, resp. z cesty III. triedy. Predmetom riešenia v územnom pláne obce nie je návrh vnútroareálových komunikácií vo výrobnom území. Navrhované miestne komunikácie sú riešené ako dopravné okruhy, s preferenciou priebežných komunikácií.

Poľnohospodárske pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými cestami. Hlavné poľné cesty navrhujeme rekonštruovať v parametroch P6/30 (podľa ON 736118) s výhybnami, ostatné v parametroch P4,5/30, resp. P3,0(3,5)/30.

Tab. Celkový prehľad navrhovaných komunikácií podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Poloha (č. obsluhovanej rozvojovej plochy)	Variant	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
1	A, B	D1 – MOU D1 – MOU	330 271
2	A, B	D1 – MOU	131
4	A, B	D1 – MOU D1 – MOU	296 100
5	A, B	D1 – MOU	403
6	A, B	D1 – MOU	340
8	A, B	C3 – MO 6,5/30 D1 – MOU	458 611
9	A, B	D1 – MOU	453
20, 21	A, B	P6/30	738
22	B	C3 – MOK 6,5/30 C3 – MOK 6,5/30	785 657
23	B	P6/30	137
prepoj. pri ihrsku	A, B	D1 – MOU	81

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky pre chodcov sú vybudované pozdĺž prieťahov ciest II. a III. triedy zastavaným územím obce, ako aj v centre obce (na ul. J.A. Komenského) a v niektorých obytných uliciach. Väčšinou sú vyhovujúce, niektoré chodníky sú v nedostatočnej šírke alebo nedostatočne udržiavané. Navrhuje sa ich rekonštrukcia, rozšírenie a dobudovanie obojstranných chodníkov na celom prieťahu cesty zastavaným územím obce.

V nových rozvojových plochách sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110. V uliciach s navrhovanými upokojenými komunikáciami (zjazdými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Cyklotrasy v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené, napriek tomu, že bicykel je využívaným dopravným prostriedkom a v okolí sú tiež vhodné podmienky pre rozvoj cykloturistiky. Vybudovanie cyklotrasy na ľavom brehu vodnej nádrže by otvorilo nielen možnosti pre cykloturistiku, ale aj možnosť alternatívnej dopravy za prácou (najmä do Serede, vzhľadom k prijateľnej vzdialenosti). Ďalej odporúčame vyznačiť cyklotrasu po ceste do Paty. Výhľadovo je vhodné túto cyklotrasu tiež vybudovať ako samostatný cyklistický chodník, segregovaný od automobilovej dopravy.

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v centre obce pri zariadeniach občianskej vybavenosti, ako aj pri bytových domoch. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na

pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne troch osobných vozidiel (vrátane garáží) v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Nové plochy statickej dopravy nie sú navrhované. Parkoviská je však potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a nových bytových domov.

V samotnej obci sa nachádzajú 4 páry zastávok (z toho tri na ceste II. triedy, jedna na ceste III. triedy), ďalšia zastávka je v lokalite Štrkovec. Vzhľadom na navrhované rozšírenie zástavby bolo potrebné navrhnuť aj dve nové zastávky hromadnej dopravy. Jedna nová zastávka sa navrhuje na ceste III/1313, pri rozvojových plochách č. 13 a 14. Nová zastávka na ceste I/62 pri rozvojovej ploche č. 16 umožní využitie autobusovej dopravy pre zamestnancov budúceho priemyselného parku.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Nepredpokladá sa vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Väčšie rozvojové plochy pre rozšírenie výrobného územia, viazané na rýchlostnú cestu, sú navrhované primárne pre logistiku a skladovanie, nie pre priemyselnú výrobu. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení je podľa záväzných regulatívov povolená len výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (aj to len mimo centrálnej zóny obce). Uvedené opatrenia predstavujú účinnú prevenciu znečisťovania ovzdušia zápachom a škodlivými látkami.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

Obec Šoporňa má v súčasnosti čiastočne vybudovanú splaškovú kanalizáciu DN 300 mm s celkovou dĺžkou 10,67 km, na ktorú je pripojených 2160 EO (prostredníctvom 527 prípojok). Splašková kanalizácia je vybudovaná len v severnej časti obce. Splaškové vody sú odvádzané do mechanicko-biologickej čistiarne odpadových vôd (ČOV). Nachádza sa na západnom okraji obce, južne od futbalového ihriska. V častiach bez kanalizácie sú rodinné domy aj občianska vybavenosť odkanalizované do žúmp s pravidelným odvozom splaškových vôd do ČOV.

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami.

V súčasnosti sa realizuje projekt rozšírenia splaškovej kanalizácie a ČOV. Kanalizačná sieť sa rozšíri o ďalších 17 078,91 m (z rúr PVC-U DN300), čím sa zabezpečí pripojenie minimálne 4100 EO z celkového počtu 4165 EO na ČOV. Z toho sa pripojí 1940 nových EO prostredníctvom novovybudovanej kanalizačnej siete. Kanalizačný systém je riešený ako gravitačná kanalizácia, doplnená úsekmi výtlačných potrubí (z rúr HDPE DN50) s čerpacími stanicami. Úplné dobudovanie kanalizácie sa podľa časového harmonogramu predpokladá v novembri 2021. V súvislosti s návrhom nových plôch pre zástavbu sa predpokladá aj ďalšie rozširovanie siete splaškovej kanalizácie. Týka sa to navrhovaných obytných ulíc v rozvojových plochách č. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9. S napojením na splaškovú kanalizáciu sa počíta aj v prípade rozširovaného výrobného územia.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii, bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2035) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 267 311 m³ vo variante A, resp. 289 270 vo variante B.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	Variant A	Variant B
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m^3/r)	267 311	289 270
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	8,476	9,173
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	13,562	14,676
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	24,412	26,417

3. Odpady

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu v Pustých Sadoch. V obci je zavedený triedený zber druhotných surovín. Bol tu vybudovaný nový zberný dvor.

V koncepte územného plánu obce sú zahrnuté odporúčania rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce, okresu a kraja. Odporúča aj v navrhovaných uliciach rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia (t.j. do roku 2035) dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území 1 nelegálnu skládku (pri ihrisku). Environmentálne záťaž tu nie sú evidované. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia medzi opatreniami na zlepšenie kvality životného prostredia navrhuje okrem iného „uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstránenie divokých skládok“.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Nové rozvojové plochy pre bývanie sú navrhované mimo ochranných pásiem uvedených ciest i mimo ochranného pásma rýchlostnej cesty. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na existujúcu zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej zelene pozdĺž ciest II. a III. triedy. Architektonická dispozícia interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž cesty II. triedy by sa mala orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou. V prípade výstavby budov pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti cesty je pred začatím výstavby potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky č. 549/2007 Z.

z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – väčšina riešeného územia spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom, v severnej časti riešeného územia a na väčšine zastavaného územia je však radónové riziko nízke. V územnoplánovacej dokumentácii je preto stanovená ako podmienka „pred výstavbou obytných budov v území so stredným a zvýšeným radónovým rizikom realizovať stavebné opatrenia na jeho elimináciu na prípustnú hodnotu podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z.“

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6-7° MSK-64. Najbližšie epicentrum sa nachádza v Komárne, ktoré patrí medzi seizmicky najaktívnejšie oblasti SR.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Šoporňa relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Šoporňa (okres Galanta, Trnavský kraj) leží na Podunajskej nížine, na ľavom brehu Váhu. Juhozápadná časť katastra je na nive Váhu, severovýchodná na vyšších terasách okraja Nitrianskej pahorkatiny. Územie je prevažne odlesnené s černozeľnými a lužnými pôdami s vysokou úrodnosťou, intenzívne poľnohospodársky obhospodarovanými. Zvyšky pôvodných lužných lesov sa zachovali len pozdĺž mŕtvych ramien Váhu po vodnú nádrž.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnym územím Šoporňa. Má výmeru 3139 ha. Hustota osídlenia dosahuje 132 obyvateľov na km², čo je na úrovni celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- na severe s k.ú. Dolná Streda, k.ú. Šintava, k.ú. Pata
- na východe s k.ú. Hájske, k.ú. Horná Kráľová
- na juhu s k.ú. Močenok, k.ú. Dlhá nad Váhom, k.ú. Kráľová nad Váhom
- na západe s k.ú. Kajal, k.ú. Váhovce

Katastrálne hranice prebiehajú zväčša poľnohospodárskou pôdou bez nápadných ohraničujúcich prvkov. Západná hranica prechádza prúdniciou vodnej nádrže Kráľová. Južná a východná hranica katastrálneho územia je súčasne hranicou s okresom Šaľa a Nitrianskym krajom. Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami a hospodársky dvor. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Tvorí ho jeden kompaktný celok. Osada Štrkovec nemá vymedzené zastavané územie.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina a do dvoch rôznych celkov - Podunajská rovina a Podunajská pahorkatina. V rámci východnej časti katastrálneho územia je vyčlenená časť Novozámocké pláňavy.

Reliéf je prevažne rovinatý, na severovýchodnom okraji má charakter zvlnenej roviny. Relatívne kolísanie nadmorskej výšky je od 120 do 133 m.n.m., so spádom v smere toku Váhu. Nadmorská výška v strede obce je 125 m.n.m.

Horninové prostredie predstavujú kvartérne sedimenty fluviálneho a eolického pôvodu, na nive tokov prevládajú nívne kaly, nívne hliny, piesky, štrkopiesky a miestami sprašové hliny holocénneho veku. Podloží kvartéru sú pestrofarebné neogénne íly s vložkami pieskov, organického materiálu a štrkopieskov. Kvartérne sedimenty patria medzi priepustné až vysokopriepustné. Na zvlnených rovinách sú uložené spraše hlinité a piesčité.

2. Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí riešené územie do teplej oblasti, okrsku T2 teplého, suchého, s miernou zimou. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T2 sú priemerné januárové teploty vyššie ako – 3 °C.

Oblasť sa vyznačuje veľmi dlhým, teplým suchým letom a krátkym teplým prechodným obdobím. Ročné sumy teplôt sú 9,9 °C, priemerné januárové teploty dosahujú –2,1 °C, priemerné júlové teploty dosahujú 20,5 °C.

Priemerný ročný úhrn zrážok je 550 mm, s maximom v mesiacoch jún, júl. Ide prevažne o zrážky z búrkovej činnosti a sú len menej vhodné pre zaistenie zásoby vody v pôde. Hodnota potenciálneho výparu je vysoká, s maximom v mesiacoch máj - júl. Klimatický ukazovateľ zavlaženia je záporný, oblasť je vlhovo deficitná. Zrážky vo forme snehu sa vyskytujú od konca novembra do marca.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Galanta

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
9,9	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19,0	20,5	19,6	15,7	10,0	5,0	0,6

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Galanta

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
550	33	35	35	29	57	65	67	55	30	50	51	43

Zdroj: SHMÚ

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú predovšetkým orografické pomery. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Prevládajúce vzdušné prúdenie v riešenom území je zo severozápadu. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní pripadá na zimné a jarné obdobie. V chladnom polroku (od októbra do

marca) je priemerná rýchlosť vetra 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s.

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Galanta medzi zafažené oblasti. Kvalita ovzdušia v celom okrese sa zlepšila ukončením výroby v Niklovej hute v Seredi v roku 1993. V súčasnosti sa na území okresu nachádzajú len menšie zdroje znečistenia ovzdušia. Jediným väčším znečisťovateľom v okolí je Duslo Šaľa, produkujúce predovšetkým oxidy dusíka a tuhé znečisťujúce látky. Vďaka priaznivej polohe vo vzťahu k prevládajúcemu vzdušnému prúdeniu nie je miera priemyselného znečistenia vysoká. V obci Šoporňa sa nenachádzajú žiadne veľké zdroje znečisťovania odvetvia. Lokálnymi zdrojmi priemyselného znečistenia sú drobné výrobné prevádzky v obci (DIPEX, s.r.o.). Líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia je automobilová doprava na rýchlostnej ceste R1 a ceste II/573.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Tab. Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Galanta podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2013	37,286	258,414	220,798	98,994	79,164
2014	41,624	275,537	232,343	95,727	93,340
2015	47,539	247,313	288,537	83,551	122,234
2016	40,623	223,110	241,352	81,048	163,683
2017	39,469	308,835	278,185	81,040	183,244

Zdroj: NEIS

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Z hydrologického hľadiska spadá riešené územie do povodia rieky Váh. Tečie celým katastrálnym územím obce zo severu na juh po západnom okraji obce. Pri obci je Váh upravený do vodného diela Kráľová. Účelom vodnej nádrže je okrem rekreačnej funkcie, pre ktorú zatiaľ nie sú vytvorené vhodné podmienky, zásobovanie vody pre poľnohospodárske závlahy a predovšetkým pre budúce plavebné účely. Plocha vodnej nádrže je cca 150 ha, stredný ročný prietok 152 m³/s a storočný prietok 2 100 m³/s. Max. prevádzková hladina je na kóte 124,00 m.n.m. a minimálna hladina na kóte 122 m.n.m.. Potok Jarčie preteká východným okrajom katastrálneho územia zo severu na juh a vlieva sa do rieky Váh. Má prietok Q₃₆₅=40 l/s. Riešeným územím ďalej pretekajú kanály Zájarčie, jeho ľavostranný prítok Hornokráľovský kan., ako aj Hájsky kan., Šoporniansky kan. a ďalšie bezmenné kanály.

Vodné stavy tokov a ich prietoky kolíšu v priebehu roka v závislosti od klimatických pomerov. V dlhodobom priemere sú najvyššie vodné stavy a prietoky dosahované v mesiacoch február a marec v čase topenia snehov a minimá v septembri a októbri.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, sú do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov zaradené toky Váh, Jarčie, Zájarčie.

Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska (Šuba 1988) spadá riešené územie do doch hydrogeologických rajónov:

- Q 048 Kvartér Váhu v Podunajskej nížine sever od čiar Šaľa – Galanta (prevažná časť riešeného územia)
- NQ 071 Neogén Nitrianskej pahorkatiny

V rajóne Q 048 sú podzemné vody akumulované prevažne v psamiticko-psefitických súvrstviach dáku a kvartéru. Tieto súvrstvia tvoria súvislý kolektor vody s prevažne voľnou hladinou. Zásoby podzemných vôd sa v širšom území dopĺňajú prevažne infiltráciou z Váhu. Zvodnené piesky a štrky nivných území majú prevažne dobrú až veľmi dobrú medzizrnovú priepustnosť, ktorá sa vyznačuje veľkou variabilitou v horizontálnom i vo vertikálnom smere. Koeficient filtrácie dosahuje hodnoty $5 \cdot 10^{-4}$ až $2 \cdot 10^{-2}$ m/s. Hodnota koeficientu filtrácie neogénnych štrkov má rádovo nižšie hodnoty. Hladina podzemnej vody sa vyskytuje v hĺbkach 2 až 3 m pod úrovňou terénu. Všeobecný smer prúdenia podzemnej vody je v smere toku Váhu. Prirodzený režim podzemných vôd je ovplyvňovaný reguláciou povrchových tokov, systémom vodohospodárskych diel na Váhu (vzdutím vôd vo vodnej nádrži Kráľová) a sústavou odvodňovacích kanálov.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd. Určujúcou štruktúrou geotermálnej energie je centrálna depresia podunajskej panvy.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v drobných vodných tokoch (kanáloch) nie je monitorovaná. Predpokladá sa stredná až vysoká miera znečistenia. V prípade podzemných vôd sú vo vrchných vrstvách v záujmovom priestore najčastejšie namerané nadlimitné koncentrácie Fe, Mn, NO_3 , NH_4 , fenolov, zo špecifických organických látok je často prekročená koncentrácia benzopyrénu. Podzemné vody sa zaraďujú do 4. triedy kvality (52,51%), zvyšok do najhoršej 5. triedy kvality (47,49%) (www.beiss.sk).

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

V znečistení podzemných vôd sa odráža znečistenie povrchových vôd a pôdy predovšetkým v dôsledku intenzívnej poľnohospodárskej výroby.

5. Pôdne pomery

Charakteristika pôdných pomerov

Z pôdných typov sa v riešenom území vyvinuli fluvizeme a černozeme, lokálne aj čiernice. Fluvizeme sa vyskytujú na rovinnej nive, kde boli ovplyvňované záplavami. Vo vyšších polohách, na tabuli sú černozeme. V prechodových polohách nájdeme lužné pôdy – čiernice, resp. černozeme čiernicové.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu na poľnohospodárskej pôde poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 01 - fluvizeme typické karbonátové, ľahké v celom profile, vysychavé
- 02 - fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké
- 03 - fluvizeme typické karbonátové, ťažké
- 15 - fluvizeme stredne ťažké s ľahkým podorníčím v teplých klim. regiónoch vysychavé
- 17 - černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké
- 18 - černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, ťažké
- 19 - čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom
- 26 - čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové
- 27 - čiernice glejové, ťažké, karbonátové aj nekarbonátové
- 34 - černozeme typické, karbonátové na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké až ťažké, s ľahkým podorníčím, vysychavé
- 36 - černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké
- 37 - černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké
- 39 - černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké
- 40 - černozeme typické a černozeme hnedozemné na piesočnatých substrátoch, ľahké, vysychavé

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Kvalita poľnohospodárskej pôdy v riešenom území je veľmi vysoká. Najkvalitnejšie pôdy v riešenom území sú zaradené podľa BPEJ do 1. a 2. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Najkvalitnejšiu pôdu podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódmi BPEJ: 0017002, 0017005, 0019002, 0020003, 0036002, 0036005, 0037002. Na časti ornej pôdy sú vybudované hydromelioračné opatrenia - závlahy.

Veterná erózia sa prejavuje na rozsiahlych pôdnych celkoch s ľahkými pôdami, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Eolickou činnosťou vznikli v minulosti dunové presypy v južnej časti riešeného územia. Vodná erózia výnimočne postihuje strmšie svahy na pahorkatine, využívané ako orná pôda, s orbou kolmo na vrstevnice.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná. Potenciálnym zdrojom znečistenia je poľnohospodárska výroba.

6. Fauna, flóra

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Europannonicum*), okresu Podunajská nížina.

Lesná vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. V riešenom území sú podľa Atlasu krajiny (2002) nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie s drevinovou skladbou:

- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy – U - *Ulmenion Oberd.*). Zahŕňajú vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách vodných tokov. Viazu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív (agradáčne valy, riečne terasy, náplavové kužele a pod.) v teplejších oblastiach kotlín a pahorkatín, kde ich zriedkavejšie a časovo kratšie ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy alebo kolísajúca hladina podzemnej vody. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny ako jaseň úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolia subsp. danubialis*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), medzi ktoré bývajú hojne primiešané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov. Krovinné poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokryvnosťou, bylinný porast je bohatý a druhovo pestrý.
- karpatské dubovo-hrabové lesy (C – *Carici pilosae-Carpinetum*) – zaraďujú sa sem svahy pahorkatiny a tabule v severnej časti katastrálneho územia. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).
- dubové a cerovo-dubové lesy (Qc – *Quercetum petraeae cerris*) – v riešenom území táto jednotka pokrýva vrcholové časti pahorkatiny. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy boli z väčšej časti nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Len pozdĺž Váhu sa zachovali zvyšky lesných porastov.

Sú klasifikované hlavne ako hospodárske lesy (67,4%), zvyšok ako ochranné lesy (22,4%) a lesy osobitného určenia (10,2%). Ochranné lesy sa nachádzajú medzi hrádzami vodného diela pri ramenách Váhu. Lesy osobitného určenia sú na plochách chránených území a v medzihrádzovom priestore pri vodných plochách (štrkoviskách). Lesné porasty v nižších polohách sú vrbovo-topoľové lužné lesy, na relatívne suchších miestach vznikli dubovo-brestovo-jaseňové lužné lesy. Lesné porasty sú mnohé premenené na topoľové monokultúry. Z hľadiska drevinovej skladby má najväčšie zastúpenie topoľ šľachtený (36,5%), agát (22,4%), topoľ (15,2%) a jaseň (11,1%).

Lesné pozemky majú výmeru 243,1 ha, t.j. 7,7% z celkovej výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia je rozptýlená pozdĺž medzí a poľných ciest a v danom území aj v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajnotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná, hydrická, atď. Druhovú zloženie je značne ovplyvnené šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Líniový doprovod vodných tokov dokumentujú typické dreviny lužných lesov ako sú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*), topole (*Populus sp.*). Stromoradia pozdĺž ciest tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*). V rámci krovinnej etáže je častá ruža šípová (*Rosa canina*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), baza čierna (*Sambucus nigra*), trnka obyčajná, svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednoosemenný (*Crataegus monogyna*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*).

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci ornej pôdy, ostatných plôch alebo zastavaných plôch.

Orná pôda

Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy, ako aj na celkovej výmere katastra. Agrocenózy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov.

Orná pôda má výmeru 1890,1 ha, t.j. 60,2 % z celkovej výmery riešeného územia.

Trvalé trávne porasty

Spoločenstva stepného typu sa v riešenom území vyskytujúv pásach medzi ornou pôdou a ostrovčekovite v lesných porastoch hlavne v medzihrádzovom priestore.

Trvalé trávne porasty podľa druhu pozemku v KN majú zanedbateľnú výmeru 16,1 ha.

Trvalé kultúry

V riešenom území sa nachádzajú plochy ovocných sádov na výmere 22,3 ha a viníc na výmere 22,5 ha.

Sídlná vegetácia

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 71,2 ha, čo predstavuje 2,3% z celkovej výmery katastrálneho územia. Na verejných priestranstvách sa drevinová vegetácia nachádza hlavne v centrálnej časti obce - pri kultúrnom dome a kaplnke sv. Anny, okolo kostola, na detskom ihrisku na severnom okraji obce. Jej drevinové zloženie tvoria smrek, borovica, jedľa, tuja, breza, javor a i. V centre obce sú tiež rozsiahle plochy trávnikov bez parkovej úpravy a vzrastlých drevín. Za verejnú zeleň je možné považovať aj parkovú úpravu s detským ihriskom pri ramene Váhu a líniovú zeleň pozdĺž Šopornianskeho kanála. Plochy vyhradenej parkovej zelene sa nachádzajú v areáloch domu sociálnych služieb a hotela.

Tab. Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Šoporňa

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	18907830
chmeľnice	0
vinice	225102
záhrady	712043
ovocné sady	223354
trvalé trávne porasty	161311
lesné pozemky	2430886
vodné plochy	5488412
zastavané plochy a nádvoria	2083968
ostatné plochy	1161027
spolu – k.ú.	31393933

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk (2019)

Živočíšstvo

V zmysle zoogeografického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) leží riešené územie podľa terestrického biocyklu v provincii stepí, v panónskom úseku. Podľa limnického biocyklu patrí územie do Pontokaspickej provincie, podunajského okresu, západoslovenskej časti.

V riešenom území sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy:

- polia – charakteristickým druhom cicavcov lúk a pasienkov je zajac poľný (*Lepus europeus*), rôzne hlodavce - syseľ obyčajný (*Citellus citellus*), chrček poľný (*Microtus arvalis*)
- biotopy ľudských sídel – predstavujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov je to drozd čierny (*Turdus merula*), vrabec domový

(*Passer domesticus*), sýkorka obyčajná (*Parus major*) a ďalšie. Z cicavcov je to krt obyčajný (*Talpa europaea*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), jež bledý (*Erinaceus romanicus*)

- zvyšky lesných porastov – z väčších cicavcov sa vyskytujú srnec lesný (*Capreolus Capreolus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*) a sviňa divá (*Sus scrofa*). Z drobných zemných cicavcov a vyskytujú ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), hraboš podzemný (*Microtus subterraneus*), piskor lesný (*Sorex araneus*) a i. Rôznymi druhmi je zastúpená aj avifauna.

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Z historického hľadiska sa riešené územie nachádza v oblasti s dlhodobou roľníckou tradíciou. Pôvodná štruktúra polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest však bola v nedávnej minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných oráčín. Krajina je zväčša zbavená pôvodného vegetačného krytu a človekom je dlhodobo obhospodarovaná a pretváraná, čím stratila svoju prirodzenú mozaikovitosť.

Prírode blízke krajinné štruktúry sa zachovali len v medzihrádzovom priestore. Lužné lesy s mŕtvymi ramenami a jazierkami predstavujú pozitívne prvky scenérie krajiny. K takýmto prvkom možno zaradiť aj lesné remízky na poľnohospodárskej pôde a líniovú zeleň stromoradií a alejí.

Prevládajúcim krajinným prvkom v okolí obce je poľnohospodárska pôda v podobe veľkoblokových honov – lánov. Ide o monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Do tejto skupiny zaraďujeme aj plochu vodnej nádrže - ako umelý prvok, ktorý nahradil pôvodný meandrujúci tok Váhu s mokraďami a lužnými lesmi. Rušivo pôsobiace prvky reprezentujú rozsiahle areály hospodárskych dvorov, viaceré schátrané alebo len extenzívne využívané, ďalej rýchlostná cesta a elektrické vedenia VVN a ZVN. Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú dominantné prvky siluety okolitých sídiel.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Katastrálne územie obce Šoporňa sa v rámci okresu Galanta vyznačuje nadpriemernou ekologickou stabilitou, ktorá je však aj tak nedostatočná. Väčšinu riešeného územia tvorí

priestor ekologicky nestabilný (66,9%), 7,9% pripadá na priestor ekologicky stredne stabilný a 25,2% na priestor ekologicky stabilný (www.beiss.sk).

Ako ekologicky významné segmenty definujeme prírodné i poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie:

- lesné porasty – zvyšky lužného lesa v medzihrádzovom priestore
- vodná plocha vodnej nádrže Kráľová
- mŕtve ramená Váhu (jazierka)
- vodné toky - kanály, vrátane brehových porastov a sprievodnej nelesnej vegetácie
- lesné remízky a lesíky v poľnohospodárskej krajine
- línie nelesnej drevinovej vegetácie – pozdĺž poľných ciest a hraníc pôdných celkov

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

Plocha vodnej nádrže predstavuje chránené vtáčie územie SKCHVU010 Kráľová. Bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 21/2008 Z.z. zo dňa 7.1.2008 a s účinnosťou od 1.2.2008. Celková rozloha CHVÚ Kráľová je 1216 ha.

V chránenom vtáčom území sú podľa vyhlášky definované zakázané činnosti, činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia:

- výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od 1. apríla do 30. septembra okrem odstraňovania následkov havárií alebo porúch na elektrickom vedení,
- vstupovanie na ostrovy od 1. apríla do 15. augusta,
- chytanie, usmrcovanie a lovenie zveri a lovenie rýb na ostrovoch od 1. apríla do 15. augusta, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.

Pre časti chráneného vtáčieho územia sú ďalej uvedené špecifické zakázané činnosti podľa príloh vyhlášky č. 2 a 3.

V katastrálnom území obce Šoporňa je vyhlásené maloplošné chránené územie - prírodná pamiatka (PP) Štrkové presypy o celkovej výmere 1,7755 ha. Bolo vyhlásené Nariadením ONV v Galante č. 11 - V./1983. Predmetom ochrany sú tri pieskové presypy, spevnené vo svojej vrcholovej časti agátovým porastom. Dôvodom ochrany je zachovanie hĺbkovej a plošnej neporušenosti presypov s rastlinným krytom pre vedecké a náučné ciele.

Na západnom okraji osady Štrkovec je chránený strom S 162 „Dub letný v Štrkovci“, s výškou 26 m, obvodom kmeňa 550 cm a odhadovaným vekom 150 rokov.

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu.

Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Galanta (1994). Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja do riešeného územia zasahujú viaceré biocentrá regionálneho významu:

- **RBc31 Šopornianske mŕtve ramená a Majšín** – biocentrum sa skladá z troch mŕtvych ramien Váhu, z ktorých najhodnotnejšia je lokalita Pasienok. Súčasť biocentra je aj lužný les Majšín. Pasienok – mŕtve rameno je zvyškom bývalého toku Váhu a je tvorený zachovalým, ktorý z troch strán uzatvára plochy lužného lesa s niekoľkými menšími lúčnymi porastami. Lesné porasty tvoria v nížinných polohách vrbovo–topoľové lužné lesy. Na relatívne suchších miestach vznikli dubovo–brestovo–jaseňové lužné lesy. Na vodné a zamokrené plochy sú naviazané rastlinné spoločenstvá tvorené leknícou žltou (*Nuphar lutea*), žaburinkami (*Lemna sp.*), ježohlavom vzpriameným (*Sparganium erectum*), okrasou okolíkatou (*Butomus umbellatus*) a ďalšími. Majšín predstavuje zvyšok lesných spoločenstiev Galantskej Sihote. Porasty tvoria dubovo–brestovo–jaseňové lužné lesy. Najhodnotnejšie časti biocentra predstavujú genofondové lokality flóry.
- **RBc34 Štrkovec** – biocentrum predstavuje najmä lesné spoločenstvá mimo inundácie Váhu. Lesné porasty sú v značnej rozlohe premenené na topoľové monokultúry, ale so zvyškami mäkkého a tvrdého luhu. Biodiverzitu lokality obohacuje zvyšok mŕtveho ramena Váhu, ktoré je vo vysokom štádiu zazemnenia, so zvyškami pôvodných brehových porastov a sezónne sa vyskytujúcou vodnou hladinou.
- **RBc34 Štrkovecké presypy** – biocentrum tvoria tri enklávy po oboch stranách cesty Šoporňa – Dlhá nad Váhom, v okolí majera Štrkovec. Ide o mohutné pieskové presypy, zalesnené iba v temenných partiách a so svahmi využívanými na poľnohospodárske účely. Reliéf je typom reliéfu zvlnených rovín nízkych riečnych terás s pokrovom sprašových hĺn a viatych pieskov. Územie je tvorené tromi pieskovými presypmi so stromovým porastom na ich vrchole. Stromová vrstva pozostáva z agátu bieleho (*Robinia pseudoacacia*) s bohato vyvinutým krovinným

podrastom, ktorý tvorí baza čierna (*Sambucus nigra*) s primiešaným chmeľom obyčajným (*Humulus lupulus*). V bylinnom poschodí sa striedavo vyskytuje áron škvŕnitý, lipkavec obyčajný, lastovičník väčší, stoklas jalový a stoklas strechový.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentra miestneho významu:

- **MBc Vtáčí ostrov** – biocentrum miestneho významu je súčasťou vodnej nádrže Kráľová, nachádza sa tu lesný porast (vrba, topoľ), vzniknutý z náletov a zahustený krovinným podrastom. Je významnou ornitologickou lokalitou. Stresovým faktorom je blízkosť ťažobného priestoru.
- **MBc Prosniská** – biocentrum miestneho významu sa navrhuje na mieste bývalého majera v juhovýchodnej časti katastrálneho územia, na trávnych neúžitkoch. Biocentrum je potrebné založiť výsadbou lesného porastu v inak úplne odlesnenej krajine. Na kostru územného systému ekologickej stability bude napojené biokoridorom RBk13 Jarčie.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Podľa ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja do riešeného územia zasahujú viaceré biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu:

- **NBk01 Váh** – riešenom území je tento biokoridor presmerovaný na plochy mŕtvych ramien Váhu s pôvodnou brehovou vegetáciou. Váh je v riešenom území premenený na vodnú nádrž Kráľová. Stresové faktory vyplývajú z antropogénnych činností – existencia vodnej nádrže, odlesnenie, monokultúry topoľa, znečistený vodný tok, intenzívne poľnohospodárstvo.
- **RBk13 Jarčie** – biokoridor predstavuje regulované vodné toky Jarčie a Zájarčie bez výraznej brehovej vegetácie, prechádzajúci intenzívne poľnohospodársky využívanou krajinou. Navrhuje sa vybudovať brehovú zeleň, posilniť funkčnosť biokoridoru vytvorením plošných interakčných prvkov (plochami nelesnej drevinovej vegetácie).

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhuje doplnenie siete biokoridorov doplniť o nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk Jarčie - preložka** – biokoridor odbočuje od RBk13 po preložke toku Jarčie, pričom vyúsťuje do hierarchicky významnejšieho biokoridoru NBk01 a biocentra RBc31. Potrebne je posilniť sprievodnú zeleň toku.
- **MBk Malý jarok** – biokoridor sa nachádza v severovýchodnej pahorkatinnej časti katastra a ďalej sa spája s regionálnym biokoridorom RBk13. Nevyhnutná je výsadba sprievodnej zelene s nárazníkovými pásmi trvalých trávnych porastov.
- **MBk Štrkovec - Prosniská** – výlučne terestrický biokoridor sa navrhuje na spojnici biocentier regionálneho významu RBc33 Štrkovec a RBc34 Štrkovecké presypy, s pokračovaním až po biokoridor RBk13. Biokoridor je potrebné založiť na ornej pôde výsadbou stromoradia s krovinným podrastom s dostatočnou šírkou.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastáčných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdnych celkov a pod.)
- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde, ktoré nie sú klasifikované ako biocentra
- vodné toky (kanály) so sprievodnou vegetáciou (ktoré nie sú definované ako biokoridory – napr. Šoporňanský kan.)
- plochy zelene v zastavanom území – v rozsiahlejších záhradách na západnom okraji obce (v kontakte s RBc31)
- trvalé trávne porasty – zväčša podmäčkané porasty
- extenzívne ovocné sady, vinice v kontakte s biokoridormi

9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia.

Obec i v minulosti patrila medzi veľké obce, pričom počtom obyvateľov presahovala význam dnešného okresného mesta a bola na úrovni mesta Šaľa (v roku 1869 mala Galanta 1828 obyv., Šaľa 2839 obyv. a Šoporňa až 2528 obyv.). Podľa historických údajov za posledných 150 rokov počet obyvateľov obce bez prestávky kontinuálne stúpal až do roku 1970. V tomto vývoji možno identifikovať dve obdobia najdynamickejšieho rastu počtu obyvateľov. Prvé nastáva na prelome 19. a 20. storočia až do I. svetovej vojny, druhým obdobím prudkého rastu sú 50-te roky 20. storočia. Historicky najvyšší počet obyvateľov

(4517) obec dosiahla v roku 1970. V nasledujúcich dvoch desaťročiach dochádza k prudkému poklesu počtu obyvateľov – v dekáde 1970-1980 sa počet obyvateľov znížil až o 6,5% a do roku 1991 poklesol až pod hranicu 4000 obyvateľov. Príčinou tohto vývoja bol silnejúci odlev obyvateľov do intenzívne sa rozvíjajúcich centier priemyslu podporovaných systémom centrálného plánovania a rozmiestňovania investícií. Obyvatelia z vidieka sa sťahovali najmä do miest Sereď a Šaľa, ktoré v tomto období naopak zaznamenávajú značný rast počtu obyvateľov vďaka masívnej bytovej výstavbe.

Pokles počtu obyvateľov pri miernejšom tempe pokračoval aj v poslednej dekáde 20. storočia s náznakmi stabilizácie. Koncom 90. rokov sa situácia mení a počet obyvateľov začína narastať. Rast však nie je kontinuálny, ale medziročne sa striedajú fázy rastu a poklesu. Tieto výkyvy vyvoláva nerovnomerná intenzita migračných pohybov v jednotlivých rokoch, predovšetkým počtu prihlásených na trvalý pobyt. V poslednej dekáde sa počet obyvateľov stabilizoval na úrovni okolo 4200 obyvateľov.

Možno konštatovať, že stabilný počet obyvateľov za posledných 10 rokov sa udržiava výlučne vďaka silným migračným prírastkom, ktoré úplne kompenzujú prirodzený úbytok. V sledovanom 10-ročnom období rokov 2009 – 2018 sa do obce prisťahovalo 875 obyvateľov, odsťahovalo sa 574 obyvateľov. V rovnakom období sa narodilo 377 obyvateľov a zomrelo až 463 obyvateľov. Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2011 dosahuje za celú obec hodnotu 104. Oproti údajom z roku 2001 sa výrazne zvýšil z úrovne 87,5. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty výraznejšie nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o stagnujúci typ populácie s progresívnym výhľadom.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. V roku 2011 predstavoval jeho podiel až 73,3%. Znamená to, že humánný potenciál ekonomického rozvoja v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

V budúcnosti predpokladáme pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Šoporňa spĺňa. Preto do roku 2035 prognózujeme mierny rast počtu obyvateľov na úrovni 4 300 – 4 700 obyvateľov. Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia (v závislosti od variantov).

Tab. Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1961 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	2528
1880	2700
1890	2989
1900	3286
1910	3631
1921	3775
1930	3958
1940	4061
1948	3945
1961	4513
1970	4517
1980	4240
1991	3991
2001	4122
2011	4135

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	4135
z toho muži	2073
z toho ženy	2062
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	563
Počet obyvateľov v produktívnom veku	3032
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	540

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vývoj počtu narodených, zosnulých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2009	50	48	84	57	4180
2010	43	41	143	50	4275
2011	43	44	98	60	4139
2012	30	60	101	60	4150
2013	30	37	71	45	4169
2014	40	43	87	82	4171
2015	28	58	103	49	4195
2016	38	39	77	52	4219
2017	40	44	68	55	4228
2018	35	49	43	64	4193
Spolu	377	463	875	574	

Zdroj: ŠÚSR

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne. K slovenskej národnosti sa hlási 97,3 % obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou). Podľa Atlasu rómskych komunít 2013 tvoria etnickí Rómovia 7,2% z celkového počtu obyvateľov obce. V aktualizácii atlasu z roku 2019 sa obec Šoporňa neuvádza.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	ukrajinská	iná	nezistená
	3941	54	54	86

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska náboženského vyznania prevažujú obyvatelia hlásiaci sa k rímskokatolíckej cirkvi, ktorí tvoria až 79,1% populácie, ostatné cirkvi majú zanedbateľný podiel. Významný je však aj počet obyvateľov, ktorí sa neprihlásili k žiadnemu vierovyznaniu.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	3273	24	58	518	262

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný až nadpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 51,1%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo. Po roku 1990 sa výrazne zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytovali poľnohospodárske podniky, ktoré výrazne zredukovali svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu. Sféra drobného podnikania a služieb tento výpadok doposiaľ v plnej miere nevykompenzovala. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 1 054 obyvateľov, v sekundárnom sektore (priemysel) pracovalo 788 obyvateľov a 136 v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, ťažba surovín).

V obci nie sú väčší zamestnávateľia. Najväčšími zamestnávateľmi v obci sú nekomerčné zariadenia – Domov sociálnych služieb, obec a jej vzdelávacie zariadenia, až potom nasledujú výrobné podnikateľské subjekty.

Za ekonomickými aktivitami mimo obec odchádzalo 1683 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo 79,7%. Cieľovými miestami odchádzky za prácou sú najmä Sereď, Galanta, Šaľa, Nitra, Trnava. Časť obyvateľov, vzhľadom k dobrej dopravnej dostupnosti, pracuje v Bratislave. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou. Podiel odchádzajúcich za prácou vzrástol najmä

od konca 90. rokov, pričom aj pred rokom 1989 bol tento podiel vysoký a smeroval predovšetkým do podnikov ťažkého priemyslu v Seredi a Šali.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	2111
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	51,1
pracujúci (okrem dôchodcov)	1682
pracujúci dôchodcovia	50
osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	120
nezamestnaní	355
študenti	242
osoby v domácnosti	28
dôchodcovia	898
príjemcovia kapitál. príjmov	0
iná a nezistená	155
deti do 16 rokov	605

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Údaje o aktivitách a infraštruktúre

V obci sú zastúpené všetky základné zariadenia sociálnej vybavenosti v oblasti školstva, zdravotníctva a verejnej správy, ako aj komerčnej vybavenosti – služieb a obchodu. Z hľadiska priestorovej lokalizácie sú sústredené prevažne v centrálnej časti obce. Drobné prevádzky živnostníkov, najmä remeselných služieb však vznikli aj v okrajových častiach, časť z nich je situovaná v rámci rodinných domov.

V obci je základná škola a materská škola, ktoré tvoria jeden právny subjekt. Základná škola je plnoorganizovaná (1-9. roč.), s dostatočnou kapacitou pre 340 žiakov. Do areálu školy patrí telocvičňa, jedáleň a športové ihriská. Materská škola má v súčasnosti päť tried pre 103 detí a je umiestnená v budove integrovaného školského areálu.

V obci je kultúrny dom, umiestnený v spoločnom objekte s obecným úradom. Objekt má hlavnú sálu s kapacitou 330 miest, pôvodne projektovanú ako kino. Je tu tiež knižnica. Na voľnej ploche pri kultúrnom dome je pódium pre verejné vystúpenia. Pre kultúrne podujatia sa využíva aj historická budova bývalej školy. V samostatnej budove je klub dôchodcov. Zdravotnú starostlivosť aj pre obyvateľov spádového územia poskytuje zdravotné stredisko s ambulanciami stomatológa, pediatra, praktického lekára pre dospelých, reumatológa); v budove zdravotného strediska je lekáreň.

V obci je Obvodné oddelenie Policajného zboru s pôsobnosťou aj pre ďalšie obce obvodu – Pata, Pusté Sady, Zemianske Sady, Šalgočka. Obec je sídlom obecného, matričného a stavebného úradu, poštového úradu, farského úradu. Z ostatných zariadení nekomerčnej vybavenosti je tu požiarna zbrojnica, kostol, cintorín s domom smútku, židovský cintorín. V majeri Štrkovec je v budove kaštieľa zriadený Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých, zabezpečujúci sociálnu starostlivosť o telesne a mentálne postihnutých. Zariadenie má kapacitu 55 lôžok.

Obec Šoporňa patrí medzi tradičné poľnohospodárske obce a poľnohospodárska výroba je aj v súčasnosti hlavnou ekonomickou aktivitou v území. Družstvo sa transformovalo na obchodnú spoločnosť – Agricola, s.r.o. Spoločnosť je stabilným hospodárskym subjektom a zaraďuje sa v rámci okresu k popredným poľnohospodárskym podnikom.

Živočíšna výroba je situovaná v dvoch hospodárskych dvoroch v lokalite Kapustnice v kontakte s južnou časťou zastavaného územia obce, po oboch stranách cesty v smere do Šale. V samostatnom hospodárskom dvore je chov kurčiat (HYZA, a.s.).

Okrem podniku Agricola, s.r.o., menšiu časť poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území obce obhospodarujú súkromne hospodáriaci roľníci. V majeri Štrkovec je prevádzka spoločnosti SEEDSTAR AGRO, spol. s r.o. zameraná na pestovanie zeleniny. V obci je tiež škôlka okrasných drevín.

Nepoľnohospodársku výrobu reprezentujú menšie prevádzky remeselno-výrobného charakteru, zväčša realizované drobnými živnostníkmi. Najväčším priemyselným podnikom je prevádzka spoločnosti DIPEX, spol. s r.o. (výroba laminátových výrobkov z epoxidu). Areál spoločnosti sa nachádza na Seredskej ul., včlenený v obytnom území.

Napriek značnému rekreačnému potenciálu územia, hlavne pre vodné športy a prírodnú turistiku, ktorý vznikol po vybudovaní a sprevádzkovaní vodného diela Kráľová na prelome 80. a 90. rokov, tento potenciál sa v súčasnosti využíva len málo. Hlavnou rekreačnou aktivitou, viazanou na vodnú plochu, je športové rybárstvo. Jediným významnejším centrom vodných športov je stredisko Kaskády na pravom brehu vodného diela.

V južnej časti katastrálneho územia pri vodnej nádrži je Hotel Relax Inn, ktorý vznikol transformáciou rekondičného sanatória podniku Duslo Šaľa. Turistická a robotnícka ubytovňa Santé je na južnom okraji obce. Pre individuálnu rekreáciu sa využíva menšia chatová osada v lokalite Malá Sihôľ.

Pre športové aktivity obyvateľov sa využíva miestny športový areál s hlavným futbalovým ihriskom, tréningovým ihriskom a prevádzkovou budovou. Situovaný je na západnom okraji obce, v medzihrádzovom priestore.

Údaje o infraštruktúre zásobovania pitnou vodou sú v kapitole B.I.2 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre zásobovania elektrickou energiou a zemným plynom sú v kapitole B.I.4 tejto správy.

Údaje o dopravnej infraštruktúre sú v kapitole B.I.5 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre odkanalizovania a čistenia splaškových vôd sú v kapitole B.II.2 tejto správy.

Údaje o odpadovom hospodárstve sú v kapitole B.II.3 tejto správy.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Na území obce Šoporňa sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Nachádzajú sa tu však

hmotné nehnuteľné pamätihodnosti vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením Obce Šoporňa č. 2/2006 o pamätihodnostiach obce Šoporňa s účinnosťou od 24.09.2006. V jadrovej časti obce sú to: rímskokatolícky Kostol Panny Márie Snežnej, kaplnka sv. Anny, socha sv. Vendelína, socha sv. Jána Nepomuckého, kamenný kríž - pri kostole, socha Božského Srdca Ježišovho, socha sv. Floriána, Božia muka - na hornom konci obce, židovský cintorín, hlavný kríž cintorína, Šimonov kríž, pamätná tabuľa SNP a pamätná tabuľa k 25. výročiu oslobodenia obce, pamätná izba. V miestnej časti Štrkovec sú to: kaštieľ, Kaplnka Panny Márie, drevená zvonica.

Okrem toho sa v obci nachádzajú architektonické pamiatky a solitéry, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ani v zozname pamätihodností obce, ale majú historické a kultúrne hodnoty. V jadrovej časti obce ide o nasledovné pamiatky: dobové náhrobníky v areáli cintorína a vstupná brána cintorína, budova fary, nárožný objekt, objekt so súp. č. 1552 (dnes klub dôchodcov), objekt súp. č. 1198 (budova materskej školy), parc. Č 138/3-5 (budova bývalej materskej školy), objekt na parc. Č 863/12, pamätník padlým v 1. svetovej vojne. V miestnej časti Štrkovec ide o zachované objekty v areáli bývalého veľkostatku v Štrkovci, vzniknutého v polovici 19. storočia: vodojem, vážnica, kolárska dielňa, dom deputátnikov spojený so sýpkou, Ľadovňa s mliečnicou, maštal, objekt na úschovu kočov, objekt pre drobnochov, objekty pre drobnochov, liehovar, baliareň tabaku, budova bývalej školy, dom deputátnikov, obytný dom, dve chlebové pece, dom kováča spojený s obytným domom, maštal.

V zastavanom území obce Šoporňa sa ojedinele nachádzajú objekty zo zachovanej pôvodnej zástavby obce so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom, napríklad dom č. 945, č. 890, č. 1376-1377, č. 9.

Areál bývalého veľkostatku v miestnej časti Štrkovec (pôvodne Kövecsespuszta), ktorý vznikol okolo roku 1858, kedy boli barónskou rodinou Scheyovcov postavené prvé obytné a hospodárske budovy, sa vyznačuje vysokou urbanistickou hodnotou. Zachované sú pôvodné komunikačné ťahy a zástavba v pôvodnej situácii, ktorá sa vyvíjala od 2. polovice 19. storočia do polovice 20. storočia. Je tvorená solitérnymi objektmi s dostatočným množstvom zelene. Plocha areálu nebola až na drobné prístavby znehodnotená novodobými typovými stavbami. Jednotlivé objekty reprezentujú rôznu mieru zachovania architektonických hodnôt v závislosti od miery ich modernizácie či rekonštrukčných zásahov. Väčšina objektov si zachovala svoje hmotové, pôdorysné i dispozičné kvality z čias ich postavenia. Z dôvodu jedinečných kultúrohistorických hodnôt areálu bývalého veľkostatku by sa tu mala uprednostniť rekonštrukcia a adaptácia pôvodných objektov s urbanistickými a architektonickými hodnotami pred ich asanáciou. Stavebne a architektonicky hodnotné objekty pôvodnej zástavby je nutné zachovať v ich pôvodnom výraze. Okrem zachovania urbanistických a kultúrohistorických hodnôt areálu je žiaduce umožniť aj jeho vhodnú prezentáciu verejnosti a spoločenské uplatnenie. Prípadnú novú výstavbu v tomto území je potrebné podriadiť a výškovo aj hmotovo prispôbiť existujúcej zástavbe.

V riešenom území sú evidované významné archeologické lokality z obdobia praveku, stredoveku a novoveku (napr. žiarové pohrebisko z doby rímskej, viacero sídlisk z doby

rímskej; výrazná je tu aj koncentrácia osídlenia zo stredoveku). Prvá písomná zmienka o obci Šoporňa pochádza z 13. storočia. Na území miestnej časti Štrkovec je evidované sídlisko z rímskej doby, sídlisko z 15.-16. storočia, z polohy „Búrov vršok“ pohrebisko z doby rímskej a pohrebisko z 10.-11. storočia, z polohy „Hony“ sídlisko z doby rímskej.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov a biocentier ohrozujú strety so stresovými faktormi – cestným koridorom a ornou pôdou, intenzívne poľnohospodársky využívanou.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy, povrchových a podzemných vôd v dôsledku znečistenia vznikajúceho pri poľnohospodárskej výrobe, najmä pri veľkoblokovom systéme hospodárenia na ornej pôde, používaní poľných hnojísk. Medzi rizikové faktory kontaminácie pôd možno zaradiť aj priesaky nevyhovujúcich žúmp do podzemnej vody, keďže v obci kanalizácia je vybudovaná len čiastočne. Ohrozením biologickej diverzity je drevinová skladba, v ktorej sa presadzujú nevhodné alebo invázne dreviny, najmä agát biely. Problémom ohrozenia pôdy ako prírodného zdroja je veterná erózia, na svahoch a v prípade povodní aj vodná erózia.
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – rozsiahle pôdne celky poľnohospodárskej pôdy, obrábanej veľkoplošne ako orná pôda a bez prítomnosti plôch nelesnej drevinovej vegetácie sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Ohrozujúcim faktorom je riziko vzniku devastovaných plôch v zastavanom území alebo v jeho bezprostrednom okolí. Problémom je aj spaľovanie biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania. Najvýznamnejším ohrozujúcim faktorom sú netesné žumpy a úniky splaškových vôd, resp. ich zámerné vypúšťanie do podlažia

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Koncept územného plánu obce Šoporňa nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov najmä v oblasti dopravy a technickej infraštruktúry s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, ako aj doplnenia siete miestnych komunikácií. Značná pozornosť je venovaná nemotorovej doprave – navrhuje sa dobudovanie chodníkov na prieťahu ciest II. a III. triedy zastavaným územím obce, ako aj nové cyklistické trasy. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

V oblasti technickej infraštruktúry sa navrhuje dobudovanie splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd, ako aj napojenie nových rozvojových plôch na všetky ostatné inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2035 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov na 4296 (podľa variantu A), resp. na 4672 (podľa variantu B), a to zo súčasnej úrovne 4193 obyvateľov. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Predpokladajú sa tiež pozitívne sociálne dopady návrhu revitalizácie a dobudovania verejných a oddychových priestranstiev s prvkami urbanistického mobiliáru. Kultivované

a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnému priestoru.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení sú podľa záväzných regulatívov povolené len drobné prevádzky výrobných služieb a podnikateľských aktivít bez negatívnych a rušivých vplyvov pri stanovení maximálneho limitu zastavanej plochy. V doterajšom územnom pláne obce nie sú dostatočne presne definované regulatívy funkčného využívania, preto nemožno vylúčiť aj negatívne vplyvy nulového variantu na obyvateľstvo.

Navrhované výrobné územie rozvojovej plochy č. 16 (primárne uvažované pre logistiku) je situované za rýchlostnou cestou, pričom bude dopravne prístupné z existujúcej križovatky rýchlostnej cesty R1 a ciest I/62 a II/573, preto nebude zaťažovať zastavané územie obce nadmernou dopravnou záťažou ani hlukovou záťažou. K blízkemu kontaktu výrobného územia a obytného územia dôjde len v prípade rozvojovej plochy č. 15. V regulatívoch pre príslušný priestorový celok V1 (výrobné územie ľahkej výroby a podnikateľských aktivít) sú vylúčené prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie a povolené sú len remeselné-výrobné prevádzky, výrobné služby, zariadenia stavebníctva. K negatívnym vplyvom na obytné územie a jeho obyvateľstvo by preto nemalo dochádzať, nemožno ich však úplne vylúčiť. Rozvojová plocha č. 15 je zahrnutá len vo variante B, vo variante A sa s ňou neuvažuje. Uvedená rozvojová plocha je však obsiahnutá už v doterajšej ÚPD, kde sú len paušálne stanovené regulatívy pre výrobné územie, ktoré tu pripúšťajú priemyselnú výrobu aj skladové hospodárstvo. Z toho vyplýva, že plocha navrhovaného výrobného územia v kontakte s obytným územím by v prípade nulového variantu mohla mať značné negatívne vplyvy na obyvateľstvo (z hľadiska vystavenia nadmernej hlukovej záťaži, znečistenia ovzdušia, nadmernej dopravy prechádzajúcej cez obec atď).

Tab. Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Variant	Etapu
1	30	A, B	I.
2	5	A, B	I.
3	5	A, B	I.
4	16	A, B	II.
5	26	A, B	II.
6	24	A, B	II.
7	10	A, B	I.
8	80	A, B	I.+II.
9	8	A, B	II.
10	5	A, B	I.
11	4	B	I.
12	32	B	I.
13	6	B	I.
14	13	B	I.
22	82	B	II.
prieluky	36	A, B	I.
Spolu – variant B	382		
Spolu – variant A	245		

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené rovnomerne počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Prechodne môže počas výstavby nových stavieb, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné. Tieto vplyvy sa týkajú všetkých variantov, vrátane nulového variantu.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Geodynamické javy typu zosuvov sa v riešenom území vzhľadom na prevažne rovinný reliéf nenachádzajú, z tohto dôvodu žiadne vplyvy nemožno predpokladať.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery.

Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia však majú významnejší lokálny vplyv na riešené územie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta so vznikom zdrojov znečisťovania ovzdušia. Väčšie rozvojové plochy pre rozšírenie výrobného územia, viazané na rýchlostnú cestu, sú navrhované primárne pre logistiku a skladovanie, nie pre priemyselnú výrobu. Stanovením regulatívu, ktorým sa v obytnom území povoľujú len drobné výrobné prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov, sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území.

Väčšina nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu je situovaná na mierne vyvýšenej terase Váhu vo väčšej vzdialenosti od Váhu a ďalších vodných tokov. Len vo variante B sú v relatívnej blízkosti Šopornianskeho kanála navrhované rozvojové plochy č. 11, 13, 14, 15 (pri rešpektovaní ochranného pásma vodného toku).

Špecifické krajinnoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie (v kap. 2.13 hodnotenej ÚPD).

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh dobudovania splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd, s napojením nových rozvojových plôch na splaškovú kanalizáciu (pozitívny priamy vplyv na vodné pomery).

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V koncepte územného plánu obce je zakotvená požiadavka

optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje priame pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celkový záber poľnohospodárskej pôdy je vo variante A 97,0578 ha, vo variante B 128,3549 ha. Z toho vo variante A nový záber predstavuje len 4,2880 ha. Zvyšok pripadá na lokality schválené v doterajšej ÚPD. K novým záberom poľnohospodárskej pôdy, ktoré neboli zahrnuté v doterajšej ÚPD, dôjde len v rozvojových plochách č. 7, 9, 13, 24. Väčšina rozvojových zámerov nadväzuje na existujúcu zástavbu. K nežiaducej fragmentácii poľnohospodárskej pôdy však môže dôjsť v prípade rozvojovej plochy č. 23 v lokalite Štrkovec, ktorá má charakter enklávy v poľnohospodárskej pôde. Taktiež realizáciou rozvojovej plochy č. 22 ostane medzi existujúcou zástavbou a bezpečnostnými pásmami vysokotlakového plynovodu zle prístupný a ťažko obrábateľný celok poľnohospodárskej pôdy. Uvedené rozvojové plochy boli navrhované len vo variante B a v doterajšej ÚPD (t.j. predstavujú súčasne nulový variant).

Najkvalitnejšia pôda v danom katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. sa sústreďuje v zastavanom území a jeho okolí, na polohách ktoré z hľadiska topografických podmienok sú vhodné na zástavbu. Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo možné vyhnúť sa návrhu záberov tejto najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy.

V prípade nulového variantu, ktorým je doterajšia územnoplánovacia dokumentácia, by zábery poľnohospodárskej pôdy boli porovnateľné s variantom B, len mierne nižšie, a to o výmere 122,8589 ha. Pre väčšinu rozvojových plôch už bol vydaný súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery podľa § 13 a 14 ods. 2 zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, nakoľko väčšina navrhovaných rozvojových plôch bola prevzatá z doterajšieho územného plánu obce v znení zmien a doplnkov.

Okrem záberov poľnohospodárskej pôdy sa počíta aj so zábermi lesných pozemkov, a to na rozvojových plochách č. 10, 11 a jednej prieluke. Rozvojová plocha č. 11 je navrhovaná len vo variante B, z čoho vyplýva, že záber lesných pozemkov vo variante A bude 0,8805 ha, vo variante B 1,5254 ha. Rozvojové plochy č. 10 a 11 sú vhodné pre zástavbu aj z dôvodu, že ich využitím dôjde k žiaducemu doplneniu druhej strany zástavby a efektívnemu využitiu existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Vzhľadom k tomu, že významnejšie spoločenstvá flóry a fauny sa viažu na plochy vymedzené ako prvky ÚSES a chránené územia a do týchto plôch navrhované stavebné aktivity podľa konceptu územného plánu obce Šoporňa nezasahujú, negatívne vplyvy na faunu a flóru sa nepredpokladajú.

Návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu miestnych biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Ekostabilizačné opatrenia sú uvedené aj v kap. IV tejto správy a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby.

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom izolovania výrobných a skladových areálov od okolitého obytného územia. Líniová zeleň sa navrhuje aj po obvode zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia – z kompozičných dôvodov i pre ochranu pred veternou eróziou.

Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnoestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

Vplyvy na krajinu možno diferencovať podľa variantov – s väčšou dynamikou rozvoja počíta variant B; variant A vychádza z konzervatívneho scenára, vyznačujúceho sa nižšou intenzitou územnej expanzie. Významnejšie vplyvy na krajinu preto možno predpokladať v prípade variantu B a osobitne nulového variantu (doterajšia ÚPD).

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

V riešenom území sa nachádzajú chránené územia, uvedené v kapitole C.II.8 tejto správy (SKCHVU010 Kráľová, PP Štrkové presypy, chránený strom S 162). Všetky rozvojové plochy i iné zámery sú navrhované mimo týchto chránených území, v značnej vzdialenosti od ich okraja. Možno preto konštatovať nulové vplyvy na chránené územia. V blízkosti chráneného vtáčieho územia je navrhovaná len rozvojová plocha č. 18, určená pre rekreačné využitie ako nástupný priestor pre rekreačné aktivity pri vodnej nádrži. Návrh

tejto plochy bol prevzatý z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie a preto reprezentuje okrem variantov A, B aj nulový variant. Plocha je nevyhnutná pre vytvorenie nástupného priestoru pre rekreačné aktivity pri vodnej nádrži.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy. V blízkosti miestneho biocentra je situovaná len rozvojová plocha č. 12, navrhovaná len vo variante B. V danej časti však ide len o potenciálne biocentrum, ktoré má vzniknúť konverziou ornej pôdy na trvalé trávne porasty, resp. drevinovú vegetáciu. Výstavbou na tejto ploche by teda nemalo dôjsť k negatívnym vplyvom na uvedené budúce biocentrum. V bezprostrednom kontakte s potenciálnym biokoridorom je aj rozvojová plocha č. 11, taktiež navrhovaná len vo variante B. Dôvodom jej zaradenia je však výhoda využitia existujúcej infraštruktúry (doplnenie druhej strany zástavby popri existujúcej komunikácii).

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované pásma ochranné pásma existujúcich stavieb a činností:

- ochranné pásma vodných tokov
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, plynárenské zariadenia, vodovodné a kanalizačné potrubia
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou
- cestné ochranné pásma (ciest I.-III. triedy, rýchlostnej cesty)

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje kultúrno-historické pamiatky a archeologické náleziská. Národné kultúrne pamiatky sa v obci nenachádzajú.

Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu zachovať vidiecky charakter zástavby a charakter historického pôdorysu v najstarších častiach zastavaného územia obce, ako aj urbanistické a kultúrnohistorické hodnoty areálu bývalého veľkostatku v miestnej časti Štrkovec. V regulatívoch záväznej časti sú stanovené podmienky ochrany archeologických lokalít, vyplývajúce zo zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby (stanovené špecificky pre konkrétny priestorový celok).

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa konceptu územného plánu obce Šoporňa nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa konceptu územného plánu obce Šoporňa neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii v prípade variantov A a B nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť – variant A	Významnosť – variant B	Významnosť – nulový var.
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy negatívny	1-2 0	1-2 0-1 (plocha č.15)	1 3
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	~0	~0	~0
Vplyvy na klimatické pomery	-	~0	~0	~0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy pozitívny nepriamy negatívny	0-1 0-1 -	0-1 0-1 -	0 0 1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1	1	1
Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy negatívny nepriamy	1 1-2	1 2	1 2
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	pozitívny nepriamy	1	1	1
Vplyvy na krajinu	neutrálne priamy pozitívny nepriamy negatívny	1 1 -	1 1 -	1 1 1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 1-2	1 1-2	1 1-2
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 1	1 1	1 1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0	0	0
Iné vplyvy	-	0	0	0

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, a to najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov

- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov konceptu územného plánu obce Šoporňa, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zábery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability a chránených území.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. Opatrenia na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov a sprievodnej zelene pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 10 - 15 m (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade so zákonom č. 150/2019 Z.z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a súvisiacou legislatívou
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov

2. Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES

- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov
- zachovať rozsah existujúcich mokradí a zabrániť ich zmene na ornú pôdu
- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES

3. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- uplatňovať agrotechnické opatrenia na zamedzenie vodnej erózie – orba po vrstevnici
- zvýšiť podiel viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- rešpektovať a chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území

4. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, najmä v kontakte s obytným územím
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinnou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- dobudovať v celej obci splaškovú kanalizáciu, s čistením odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia

- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

5. Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- na voľných priestranstvách v centre obce a rozsiahlejších navrhovaných rozvojových plochách vytvoriť, resp. dobudovať parkovo upravené plochy verejnej zelene
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- v zastavanom území obce a jeho bezprostrednej blízkosti postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny (vrátane topoľov) vhodnejšími druhmi
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú zeleň na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

Viacere z navrhovaných adaptačných opatrení prispejú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredia je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
 - ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
 - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
 - prispôsobenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
 - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
 - zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
 - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
 - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
 - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
 - bezpečnosť dopravy
 - implementácia udržateľných druhov dopravy
 - pokrytie územia verejnou dopravou
 - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
 - počet pracovných miest
 - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
 - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
 - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
 - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
 - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
 - efektívnosť dopravnej siete

- hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný právny stav podľa doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce.

Riešenie v predkladanom koncepte územného plánu obce Šoporňa je prezentované v dvoch variantoch (variant A, variant B) a porovnané s nulovým variantom.

Diferenciácia variantov vyplýva z predpokladov rôznej dynamiky investičných aktivít súkromného sektora v oblasti produkčných a podnikateľských aktivít, ako aj obytnej funkcie. Variant B sa reprezentuje scenár vyššej dynamiky rozvoja, vo variante A sa vychádza z konzervatívneho scenára, vyznačujúceho sa nižšou intenzitou územnej expanzie. To sa premietlo aj do rozdielneho návrhového počtu obyvateľov do roku 2035, t.j. konca návrhového obdobia: vo variante A sa uvažuje s cieľovým počtom 4296 obyvateľov, vo variante je tento počet vyšší a predstavuje 4672 obyvateľov. Navrhované riešenie počíta s rozšírením výrobného územia, čo bude mať pozitívny dopad na zamestnanosť. Len v nepoľnohospodárskej výrobe a logistike sa vo variante A počíta s vytvorením 300 nových pracovných miest a vo variante B až so 350 novými pracovnými miestami.

Vo variante B sú okrem plôch totožných s variantom A vymedzené ďalšie rozvojové plochy č. 11, 12, 13, 14, 15, 22 a 23. Rozvojové plochy č. 22 a 23 boli obsiahnuté v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii (v rámci zmien a doplnkov č. 3 a č. 4) a v súčasnosti nepredstavujú rozvojové priority obce. Regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania sú v oboch variantoch identické.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje s rozvojom obytnej funkcie, výrobnjej funkcie i rekreačnej funkcie. Vzhľadom k výhodnej polohe, sa obec Šoporňa môže stať cieľovým miestom pre prisťahovanie obyvateľov. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie tohto potenciálu.

Pre výstavbu obytných stavieb sa navrhuje využiť priestorové rezervy v zastavanom území, rozsiahlejšie záhrady, voľné prieluky. Okrem toho bolo potrebné vyčleniť aj ďalšie plochy bezprostredne nadväzujúce na zastavané územie obce. V záhradách v zastavanom území obce sú navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8. Tieto plochy boli zahrnuté už v doterajšom územnom pláne obce. Z doterajšieho územného plánu obce boli prevzaté aj návrhy rozvojovej plochy č. 1 a č. 14 (pôvodne pre zmiešané využitie), ako aj plochy za obecným úradom a zdravotným strediskom, ktorá je už z väčšej časti zastavaná a zostalo tu len niekoľko voľných prieluk. Riešenie bývania je diferencované podľa variantov. Len vo variante B sú navrhované rozvojové plochy č. 11, 12, 13, 14, 22. Ostatné rozvojové plochy sú navrhované v oboch variantoch. Navrhované rozvojové plochy pre obytnú funkciu majú celkovú maximálnu kapacitu 245 bytových jednotiek vo variante A a 382 bytových jednotiek vo variante B.

Výrobné územie obce sa rozšíri o rozsiahlejšie plochy na severnom okraji obce v dopravne dobre dostupných polohách. Navrhované riešenie preberá podstatné časti návrhu plôch

pre výrobu a sklady z doterajšieho územného plánu obce. Pre výrobné územie priemyselnej výroby a skladov je rezervovaná rozvojová plocha č. 16, v priamej nadväznosti na rýchlostnú cestu R1, resp. pri križovatke rýchlostnej cesty a cesty I. triedy č. I/62. Pre výrobné územie ľahkej výroby a podnikateľských aktivít je vyčlenená rozvojová plocha č. 15 (len vo variante B) a rozvojová plocha č. 24 (v oboch variantoch).

Rekreačné územie predstavujú viaceré priestorové celky pre rôzne druhy rekreačných aktivít. Počíta sa s nástupným priestorom pre rekreačné aktivity pri vodnej nádrži, ako aj s vytvorením podmienok pre cykloturistiku. V kontaktnom území vodnej nádrže sa odporúča lokalizovať rekreačné aktivity v krajine, (napr. lodenicu, športové ihriská, ubytovanie, prípadne táborisko). Pre tieto účely sa navrhuje menšia rozvojová plocha č. 18 pri mŕtvom ramene. Má potenciál plniť funkciu nástupného priestoru rekreácie, aj vďaka polohe pri navrhovanej cykloturistickej trase. Ďalšie rozvojové plochy č. 19, 20, 21, 22, 23 pre rekreačné aktivity pri vodných plochách sa navrhujú v lokalite Štrkovec. V súčasnosti tu už v prípade rozvojových plôch č. 19 - 21 prebieha ťažba štrkopieskov a po jej ukončení sa počíta s rekreačným využitím pre športový rybolov a pod. Všetky uvedené návrhy boli prevzaté z doterajšieho územného plánu obce. Rozvojové plochy č. 17 - 21 sú navrhované v oboch variantoch; rozvojová plocha č. 23 je navrhovaná len vo variante B. V blízkosti športového areálu sa počíta s rozvojovou plochou č. 17 pre verejnú zeleň, určenú na oddychovo-rekreačné aktivity obyvateľov. Odporúča sa tiež revitalizácia existujúcich plôch verejnej zelene v centrálnej zóne obce.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celooobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce.

Tab. Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číslo rozvoj. plochy	výmera v ha	prevládajúce funkčné územie (funkcia)
1	4,7250	obytné územie
2	0,4645	obytné územie
3	0,8681	obytné územie
4	2,4470	obytné územie
5	4,6340	obytné územie
6	3,5050	obytné územie
7	1,2860	obytné územie
8	10,5500	obytné územie
9	1,3440	obytné územie
10	0,7990	obytné územie
11 - len variant B	0,6449	obytné územie
12 - len variant B	2,7590	obytné územie
13 - len variant B	1,2080	obytné územie
14 - len variant B	2,0350	obytné územie
15 - len variant B	15,7550	výrobné územie
16	61,0210	výrobné územie
17	0,4877	sidelná zeleň
18	1,4250	rekreačné územie
19	4,8430	rekreačné územie
20	3,8490	rekreačné územie
21	11,9020	rekreačné územie
22 - len variant B	13,1610	obytné územie
23 - len variant B	1,5770	rekreačné územie
24	1,6580	výrobné územie

Koncept územného plánu obce Šoporňa v oboch variantoch navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete (vrátane dobudovania splaškovej kanalizácie), vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj doplnenie siete cyklotrás.

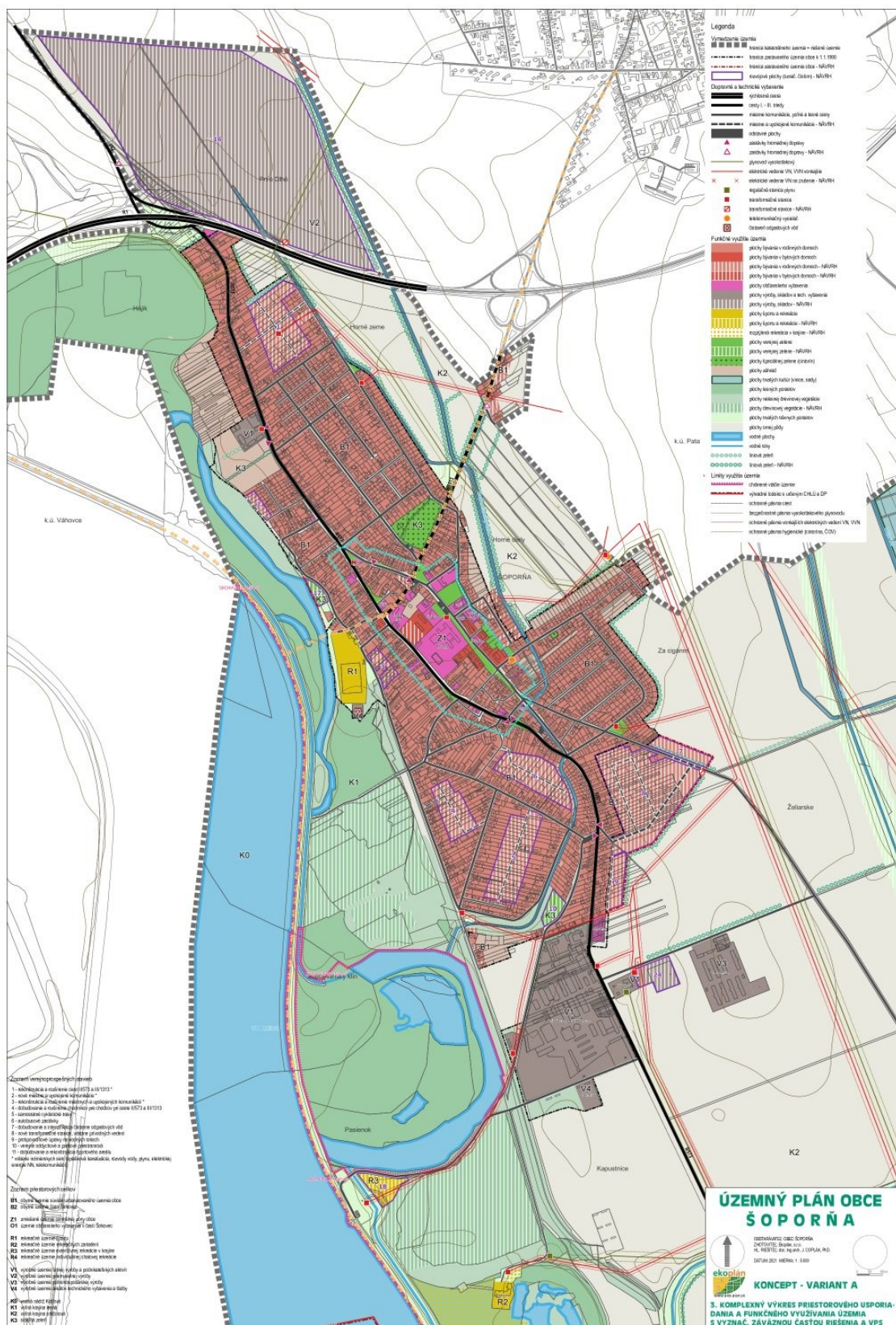
Riešenie rešpektuje limity prírodného charakteru (vodné toky, najmä však chránené územia) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, inžinierske siete nadlokálneho významu).

Z celkového porovnania variantov, vrátane nulového variantu vyplýva, že variant A počíta s menším nárastom počtu obyvateľov i nižším prírastkom nových rozvojových plôch jednotlivé urbanistické funkcie, čo sa premieta v nižších záberoch poľnohospodárskej pôdy i prírastku potenciálneho znečistenia ovzdušia, oproti variantu B i oproti nulovému variantu. Niektoré rozvojové plochy navrhované vo variante B sa spájajú s potenciálnym rizikom istých negatívnych vplyvov, ku ktorým však vôbec nemusí prísť. To sa týka rozvojových plôch č. 11 a 12, situovaných v blízkosti potenciálneho biocentra a

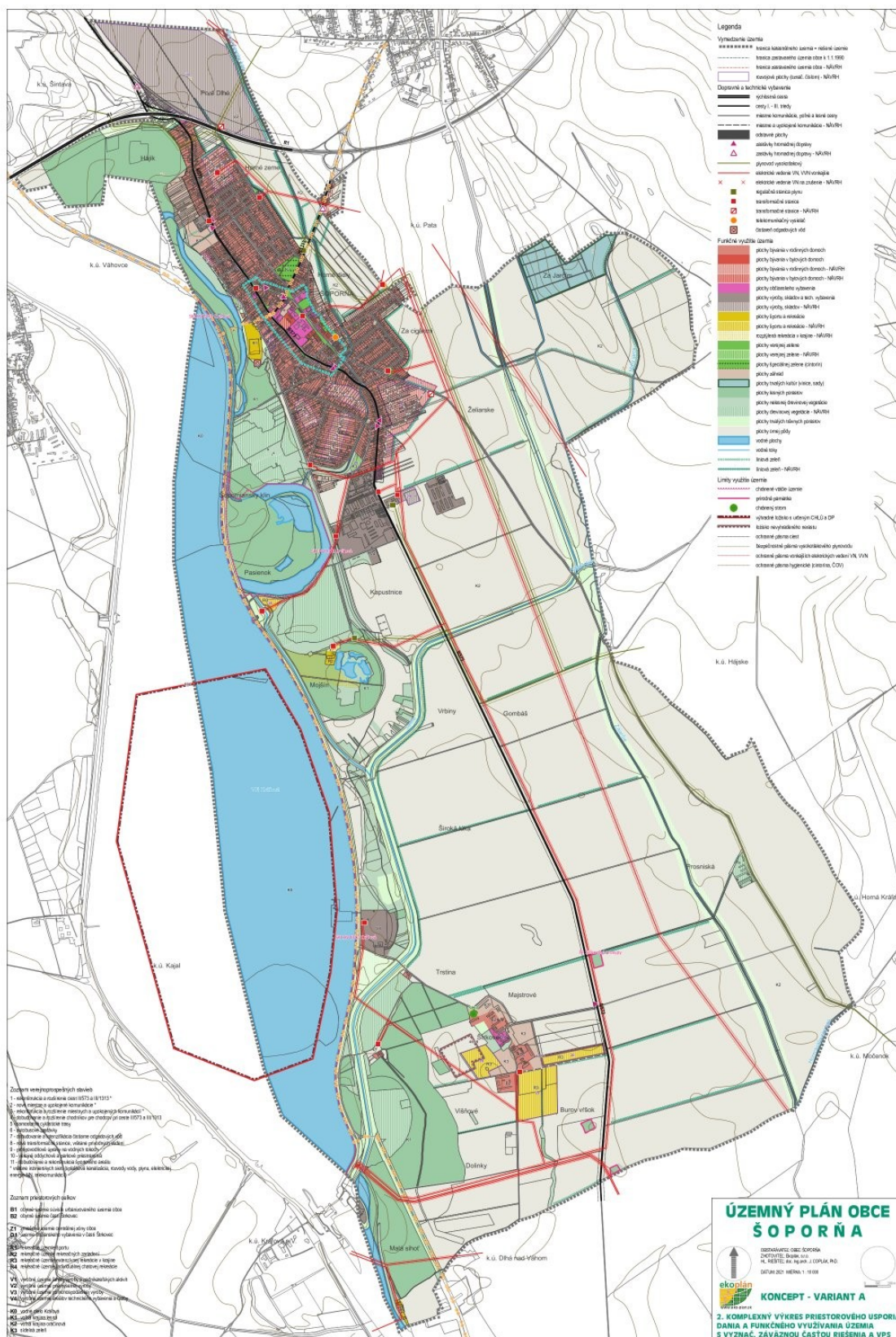
biokoridoru. Naopak, pozitívnu stránkou zahrnutia týchto plôch je využitie zvyškových plôch bez nutnosti záberov poľnohospodárskej pôdy. Potenciálnym rizikom je aj návrh rozvojovej plochy č. 15 určenej pre rozšírenie výrobného územia; pomerne účinnú prevenciu negatívnych vplyvov na obytné územie by tu však mali plniť záväzné regulatívy funkčného využívania.

Z hľadiska ekonomických prínosov možno variant B pozitívne hodnotiť za vyšší prírastok obyvateľov a nových pracovných miest. Plochy nepoľnohospodárskej výroby, ktoré sú navrhované vo variante B, boli zahrnuté už aj v doterajšom územnom pláne obce (ktorý predstavuje nulový variant). V prípade nulového variantu však neboli regulatívmi dostatočne kompenzované negatívne vplyvy a externality. Doterajší územný plán obce dostatočne neriešil ani viaceré aktuálne problémy. Preto celkovo za najvýhodnejší variant považujeme variant A a za najmenej výhodný nulový variant. Negatívne nemožno hodnotiť ani niektoré návrhy z variantu B.

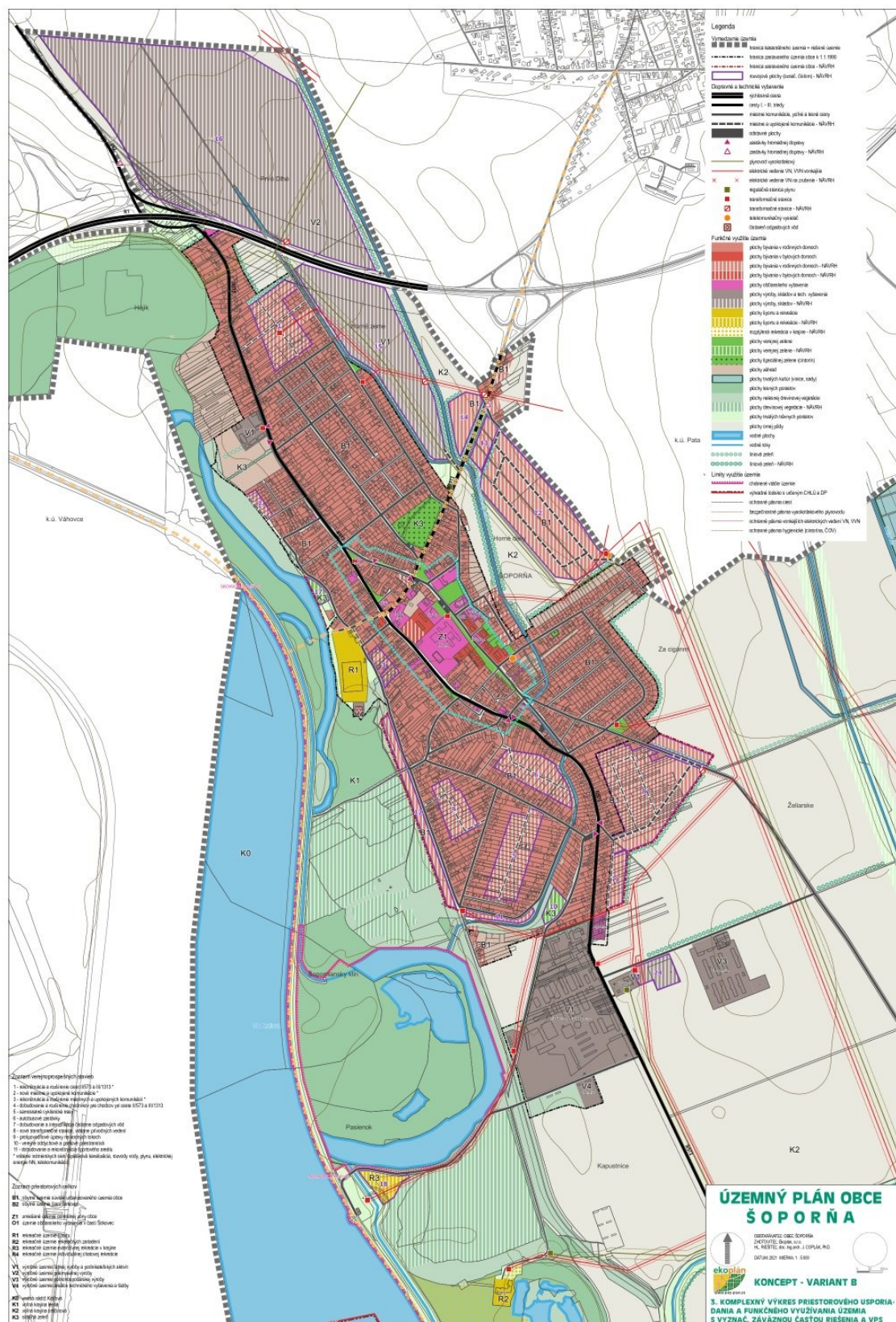
Grafická časť hodnotenej ÚPD - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia – variant A



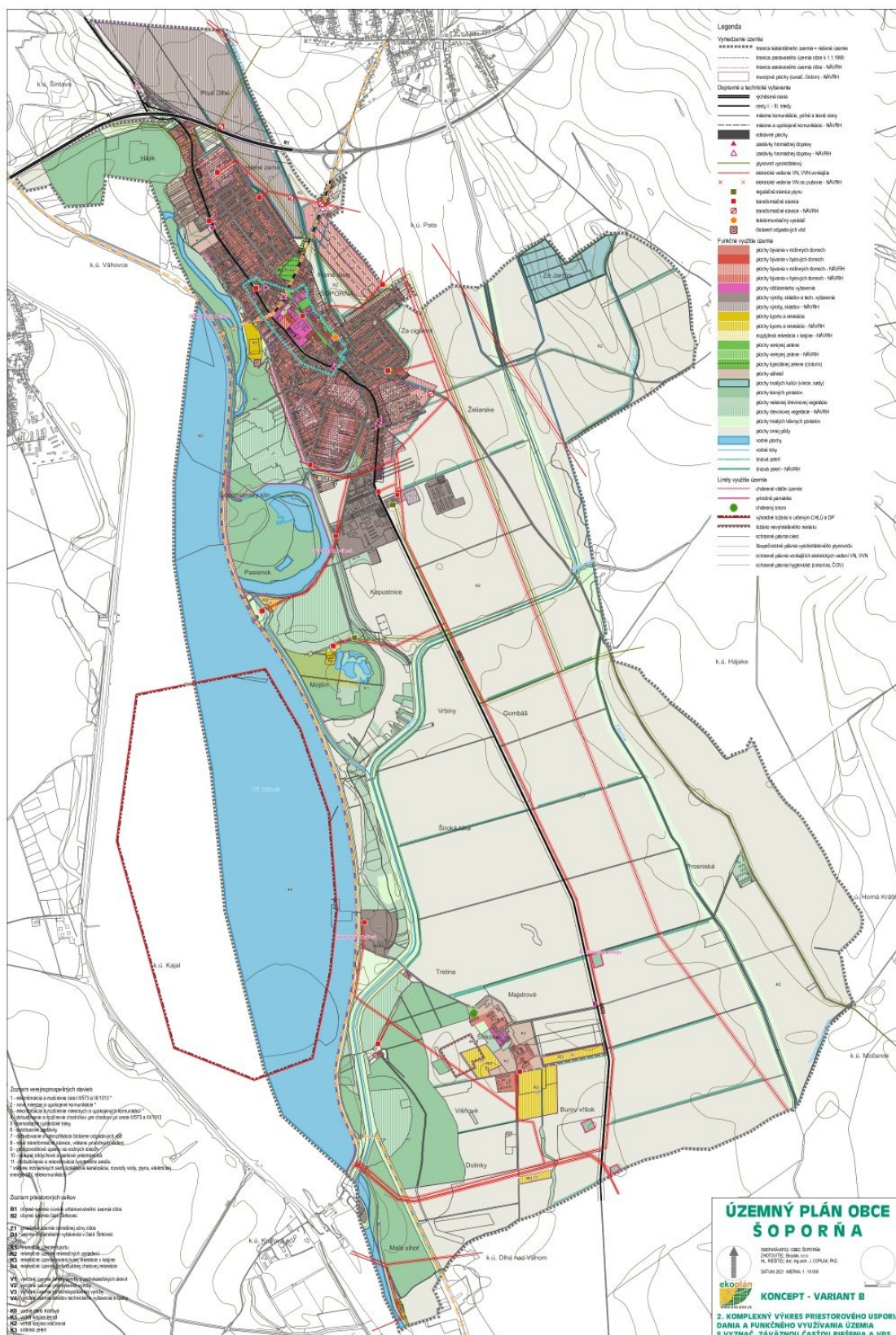
Grafická časť hodnotenej ÚPD - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia – variant A (celé k.ú.)



Grafická časť hodnotenej ÚPD - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia – variant B



Grafická časť hodnotenej ÚPD - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia – variant B (celé k.ú.)



VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Čutrík, L. a kol: Šoporňa – minulosť a súčasnosť. Remedium, 2001.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Krajinnoekologický plán obce Šoporňa, 2019
- Oficiálna stránka obce Šoporňa www.soporna.sk
- Prieskumy a rozborý na územný plán obce Šoporňa, 2019
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šoporňa na roky 2015 – 2020
- Projektová dokumentácia Šoporňa - rozšírenie kanalizácie a ČOV. 2015
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2020
- Regionálna integrovaná územná stratégia Trnavského samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Galanta, SAŽP 1994
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Územný plán obce Šoporňa, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, 2014

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoekologického plánu obce Šoporňa, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnoeekologických komplexov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Šoporňa a aj v ďalšej etape, pri príprave konceptu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje s rozvojom obytnej funkcie, výrobnjej funkcie i rekreačnej funkcie. Vzhľadom k výhodnej polohe, sa obec Šoporňa môže stať cieľovým miestom pre prisťahovanie obyvateľov. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie tohto potenciálu.

Diferenciácia variantov vyplýva z predpokladov rôznej dynamiky investičných aktivít súkromného sektora v oblasti produkčných a podnikateľských aktivít, ako aj obytnej funkcie. Variant B sa reprezentuje scenár vyššej dynamiky rozvoja, vo variante A sa vychádza z konzervatívneho scenára, vyznačujúceho sa nižšou intenzitou územnej expanzie. To sa premietlo aj do rozdielneho návrhového počtu obyvateľov do roku 2035, t.j. konca návrhového obdobia: vo variante A sa uvažuje s cieľovým počtom 4296 obyvateľov, vo variante je tento počet vyšší a predstavuje 4672 obyvateľov. Navrhované riešenie počíta s rozšírením výrobného územia, čo bude mať pozitívny dopad na zamestnanosť. Len v nepoľnohospodárskej výrobe a logistike sa vo variante A počíta s vytvorením 300 nových pracovných miest a vo variante B až so 350 novými pracovnými miestami.

Vo variante B sú okrem plôch totožných s variantom A vymedzené ďalšie rozvojové plochy č. 11, 12, 13, 14, 15, 22 a 23. Rozvojové plochy č. 22 a 23 boli obsiahnuté v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii (v rámci zmien a doplnkov č. 3 a č. 4) a v súčasnosti nepredstavujú rozvojové priority obce. Regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania sú v oboch variantoch identické.

Pre výstavbu obytných stavieb sa navrhuje využiť priestorové rezervy v zastavanom území, rozsiahlejšie záhrady, voľné prieluky. V záhradách v zastavanom území obce sú navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8. Tieto plochy boli zahrnuté už v doterajšom územnom pláne obce. Z doterajšieho územného plánu obce boli prevzaté aj návrhy rozvojovej plochy č. 1 a č. 14 (pôvodne pre zmiešané využitie), ako aj plochy za obecným úradom a zdravotným strediskom, ktorá je už z väčšej časti zastavaná a zostalo tu len niekoľko voľných prieluk. Navrhované rozvojové plochy pre obytnú funkciu majú celkovú maximálnu kapacitu 245 bytových jednotiek vo variante A a 382 bytových jednotiek vo variante B.

Výrobné územie obce sa rozšíri o rozsiahlejšie plochy na severnom okraji obce v dopravne dobre dostupných polohách. Navrhované riešenie preberá podstatné časti návrhu plôch pre výrobu a sklady z doterajšieho územného plánu obce. Pre výrobné územie priemyselnej výroby a skladov je rezervovaná rozvojová plocha č. 16, v priamej nadväznosti na rýchlostnú cestu R1, resp. pri križovatke rýchlostnej cesty a cesty I. triedy č. I/62. Pre výrobné územie ľahkej výroby a podnikateľských aktivít je vyčlenená rozvojová plocha č. 15 (len vo variante B) a rozvojová plocha č. 24 (v oboch variantoch).

Rekreačné územie predstavujú viaceré priestorové celky pre rôzne druhy rekreačných aktivít. V kontaktnom území vodnej nádrže sa odporúča lokalizovať rekreačné aktivity v krajine, (napr. lodenicu, športové ihriská, ubytovanie, prípadne táborisko). Pre tieto účely sa navrhuje menšia rozvojová plocha č. 18 pri mŕtvom ramene. Má potenciál plniť funkciu nástupného priestoru rekreácie, aj vďaka polohe pri navrhovanej cykloturistickej trase. Ďalšie rozvojové plochy č. 19, 20, 21, 22, 23 pre rekreačné aktivity pri vodných plochách sa navrhujú v lokalite Štrkovec. V súčasnosti tu už v prípade rozvojových plôch č. 19 - 21 prebieha ťažba štrkopieskov a po jej ukončení sa počíta s rekreačným využitím pre športový rybolov a pod. Všetky uvedené návrhy boli prevzaté z doterajšieho územného plánu obce. V blízkosti športového areálu sa počíta s rozvojovou plochou č. 17 pre verejnú zeleň, určenú na oddychovo-rekreačné aktivity obyvateľov.

Riešenie rešpektuje limity prírodného charakteru (vodné toky, najmä však chránené územia) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, inžinierske siete nadlokálneho významu).

Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo koncept územného plánu obce Šoporňa nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, ako aj doplnenia siete miestnych komunikácií. Značná pozornosť je venovaná nemotorovej doprave – navrhuje sa dobudovanie chodníkov na prieťahu ciest II. a III. triedy zastavaným územím obce, ako aj nové cyklistické trasy. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

V oblasti technickej infraštruktúry sa navrhuje dobudovanie splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd, ako aj napojenie nových rozvojových plôch na všetky ostatné inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov - na 4296 (podľa variantu A), resp. na 4672 (podľa

variantu B). Predpokladajú sa tiež pozitívne sociálne dopady návrhu revitalizácie a dobudovania verejných a oddychových priestranstiev s prvkami urbanistického mobiliáru. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnému priestoru.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení sú podľa záväzných regulatívov povolené len drobné prevádzky výrobných služieb a podnikateľských aktivít bez negatívnych a rušivých vplyvov pri stanovení maximálneho limitu zastavanej plochy. V doterajšom územnom pláne obce nie sú dostatočne presne definované regulatívy funkčného využívania, preto nemožno vylúčiť aj negatívne vplyvy nulového variantu na obyvateľstvo.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta so vznikom zdrojov znečisťovania ovzdušia. Väčšie rozvojové plochy pre rozšírenie výrobného územia, viazané na rýchlostnú cestu, sú navrhované primárne pre logistiku a skladovanie, nie pre priemyselnú výrobu. Stanovením regulatívu, ktorým sa v obytnom území povoľujú len drobné výrobné prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov, sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Navrhované opatrenia (predovšetkým dobudovanie splaškovej kanalizácie) významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd.

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V koncepte územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celkový záber poľnohospodárskej pôdy je vo variante A 97,0578 ha, vo variante B 128,3549 ha. Z toho vo variante A nový záber predstavuje len 4,2880 ha. Zvyšok pripadá na lokality schválené v doterajšej ÚPD. V prípade nulového variantu, ktorým je doterajšia

územnoplánovacia dokumentácia, by zábery poľnohospodárskej pôdy boli porovnateľné s variantom B, len mierne nižšie, a to o výmere 122,8589 ha.

Vzhľadom k tomu, že významnejšie spoločenstvá flóry a fauny sa viažu na plochy vymedzené ako prvky ÚSES a chránené územia a do týchto plôch navrhované stavebné aktivity podľa konceptu územného plánu obce Šoporňa nezasahujú, negatívne vplyvy na faunu a flóru sa nepredpokladajú. Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnoestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Vplyvy na krajinu možno diferencovať podľa variantov – s väčšou dynamikou rozvoja počíta variant B; variant A vychádza z konzervatívneho scenára, vyznačujúceho sa nižšou intenzitou územnej expanzie.

Konštatujeme nulové vplyvy na chránené územia, keďže všetky rozvojové plochy i iné zámery sú navrhované v značnej vzdialenosti od chránených území (SKCHVU010 Kráľová, PP Štrkové presypy, chránený strom S 162).

Hodnotená ÚPD vytvára definovaním regulatívov predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja. Súlad s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je dokumentovaný v kapitole 2.2 textovej časti hodnotenej ÚPD.

Z celkového porovnania variantov, vrátane nulového variantu vyplýva, že variant A počíta s menším nárastom počtu obyvateľov i nižším prírastkom nových rozvojových plôch jednotlivé urbanistické funkcie, čo sa premieta v nižších záberoch poľnohospodárskej pôdy i prírastku potenciálneho znečistenia ovzdušia, oproti variantu B i oproti nulovému variantu. Niektoré rozvojové plochy navrhované vo variante B sa spájajú s potenciálnym rizikom istých negatívnych vplyvov, ku ktorým však vôbec nemusí prísť. To sa týka rozvojových plôch č. 11 a 12, situovaných v blízkosti potenciálneho biocentra a biokoridoru. Naopak, pozitívnou stránkou zahrnutia týchto plôch je využitie zvyškových

plôch bez nutnosti záberov poľnohospodárskej pôdy. Potenciálnym rizikom je aj návrh rozvojovej plochy č. 15 určenej pre rozšírenie výrobného územia; pomerne účinnú prevenciu negatívnych vplyvov na obytné územie by tu však mali plniť záväzné regulatívy funkčného využívania.

Z hľadiska ekonomických prínosov možno variant B pozitívne hodnotiť za vyšší prírastok obyvateľov a nových pracovných miest. Plochy nepoľnohospodárskej výroby, ktoré sú navrhované vo variante B, boli zahrnuté už aj v doterajšom územnom pláne obce (ktorý predstavuje nulový variant). V prípade nulového variantu však neboli regulatívmi dostatočne kompenzované negatívne vplyvy a externality. Doterajší územný plán obce dostatočne neriešil ani viaceré aktuálne problémy. Preto celkovo za najvýhodnejší variant považujeme variant A a za najmenej výhodný nulový variant. Negatívne nemožno hodnotiť ani niektoré návrhy z variantu B.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Galanta, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-GA-OSZP-2020/005577-021 zo dňa 20. 08. 2020. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

- 1. Rešpektovať územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja. ► **je podrobne vyhodnotené v kap. 2.2 ÚPD, ako aj v príslušných kapitolách správy o hodnotení (kap. VIII.)**
- 2. územnoplánovacej dokumentácii vyznačiť prieskumné územie (PÚ) „Topoľčany – horľavý zemný plyn“; určené pre držiteľa prieskumného územia NAFTA a. s., Bratislava, s platnosťou do 31. 12. 2024. ► **je vyznačené v grafickej časti a v texte v kap. 2.14 ÚPD**
- 3. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia. ► **je obsiahnuté v ÚPD v kap. 2.13 a 3.6 a v kap. III.1, IV. správy o hodnotení**
- 4. Územie v blízkosti chráneného ložiskového územia a dobývacieho priestoru nevyužívať ako obytné, prípadne rekreačné územie s novými stavbami. ► **je rešpektované, ako vyplýva z grafickej časti a v textu v kap. 2.14 ÚPD**
- 5. Rešpektovať Chránené vtáčie územie (SKCHVU010) Kráľová, kde podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí 1.

stupeň ochrany a obmedzenia vyplývajúce z vyhlášky MŽP SR č. 21/2008 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Kráľová s výmerou 1215,82 ha. ► **je rešpektované v ÚPD – kap. 2.11, 3.6 a vyplýva aj z kap. III.9**

- 6. Rešpektovať Prírodná pamiatka (PP) Štrkovské presypy, kde platí 4. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a chránený strom Dub letný (*Quercus robur*) v Štrkovci. ► **je rešpektované v ÚPD – kap. 2.11, 3.6 a vyplýva aj z kap. III.9**
- 7. Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo stanovísk dotknutej obce, dotknutých orgánov a ďalších právnických a fyzických osôb, ktoré sú vydané k „Územnému plánu obce Šoporňa“ v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., ako aj podmienky vyplývajúce zo stanovísk vydaných v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon). ► **je rešpektované v koncepte ÚPD**
- 8. Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade zdôvodniť prečo nie) všetkých stanovísk k oznámeniu. ► **splnené**

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD.

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – koncept územného plánu obce Šoporňa je pre účely prerokovania zverejnená na internetovej stránke zhotoviteľa.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Šoporni, júl 2021

Mgr. Adrián Macho, starosta obce

.....

(podpis, pečiatka)